

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Poslanecká sněmovna
2002
IV. volební období

51

Vládní návrh

na vydání

zákona o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů

ZÁKON

ze dne.....2002,

o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

VOLBY DO EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Hlava I

Obecná ustanovení

§ 1

Tento zákon upravuje podmínky výkonu volebního práva, organizaci voleb a rozsah soudního přezkumu při volbách do Evropského parlamentu, konaných na území České republiky. 393L0109

§ 2

(1) Volby do Evropského parlamentu se konají tajným hlasováním na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva, podle zásad poměrného zastoupení. 41976 X1008

(01)

(2) Poslanci Evropského parlamentu jsou voleni na dobu 5 let.

41976

X1008

(01)

(3) Pro volby do Evropského parlamentu tvoří území České republiky jeden volební obvod.

(4) Hlasování do Evropského parlamentu probíhá na území České republiky ve stálých volebních okrscích a v samostatných volebních okrscích vytvořených podle zvláštního právního předpisu.¹⁾

¹⁾ § 26 odst. 1 až 5 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů.

§ 3

(1) Volby do Evropského parlamentu se konají v posledním roce funkčního období Evropského parlamentu. 41976 X1008 (01)

(2) Volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky vyhlašuje prezident republiky na základě rozhodnutí Rady Evropské unie (dále jen „Rada“) nejpozději 90 dnů před jejich konáním. Rozhodnutí o vyhlášení voleb se uveřejňuje ve Sbírce zákonů. Za den vyhlášení voleb se považuje den, kdy byla rozeslána částka Sbírky zákonů, v níž bylo rozhodnutí prezidenta republiky o vyhlášení voleb uveřejněno.

(3) Volby do Evropského parlamentu se na území České republiky konají ve 2 dnech, jimiž jsou pátek a sobota. V první den voleb začíná hlasování ve 14.00 hodin a končí ve 22.00 hodin. Ve druhý den voleb začíná hlasování v 8.00 hodin a končí ve 14.00 hodin. Dnem voleb se podle tohoto zákona rozumí první den voleb, nestanoví-li tento zákon jinak.

§ 4

(1) Pracovními jazyky Evropské unie se pro účely tohoto zákona rozumí jazyk anglický, francouzský a německý.

(2) Komunikační centrálou jiného členského státu Evropské unie (dále jen „jiný členský stát“) je pro účely tohoto zákona orgán jiného členského státu, který je tímto státem určen pro komunikaci s ostatními členskými státy Evropské unie ve věcech voleb do Evropského parlamentu. 393 L0109

§ 5

Právo volit

(1) Právo volit na území České republiky do Evropského parlamentu má každý občan České republiky, který alespoň druhý den voleb dosáhl věku 18 let, a občan jiného členského státu, který alespoň druhý den voleb dosáhl věku 18 let a je po dobu nejméně 45 dnů veden v evidenci obyvatel podle zvláštního právního předpisu²⁾ (dále jen „volič“). 393 L0109

(2) Překážkami ve výkonu volebního práva do Evropského parlamentu na území České republiky jsou: 393 L0109
a) zákonem stanovené omezení osobní svobody z důvodu ochrany zdraví lidu,³⁾
b) zbavení způsobilosti k právním úkonům.⁴⁾

(3) Každý volič může v týchž volbách do Evropského parlamentu hlasovat pouze jednou. 393 L0109

²⁾ § 11 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel).

³⁾ § 9 odst. 4 písm. a) zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění zákona č. 548/1991 Sb., zákona č. 590/1992 Sb. a zákona č. 258/2000 Sb.

⁴⁾ § 10 a 855 občanského zákoníku.

§ 6
Právo být volen

(1) Poslancem Evropského parlamentu může být na území České republiky zvolen každý občan České republiky a každý občan jiného členského státu, který je na území České republiky nejpozději druhý den voleb po dobu nejméně 45 dnů veden v evidenci obyvatel podle zvláštního právního předpisu²⁾, alespoň druhý den voleb dosáhl věku 21 let, není zbaven způsobilosti k právním úkonům⁴⁾, a jde-li o občana jiného členského státu, není v členském státě, jehož je státním občanem (dále jen „členský stát původu“), zbaven práva být volen do Evropského parlamentu. Jde-li o občana jiného členského státu, který je zároveň občanem více členských států, nesmí být zbaven práva být volen do Evropského parlamentu ani v jednom z nich. 393 L0109

(2) Každý může v týchž volbách do Evropského parlamentu kandidovat pouze jednou. 393 L0109

Hlava II
Volební orgány

§ 7

- (1) Volebními orgány pro volby do Evropského parlamentu jsou
- a) Státní volební komise,
 - b) Ministerstvo vnitra,
 - c) Ministerstvo zahraničních věcí,
 - d) zastupitelský úřad a konzulární úřad České republiky, s výjimkou konzulárního úřadu vedeného honorárním konzulárním úředníkem (dále jen „zastupitelský úřad“),
 - e) Český statistický úřad,
 - f) krajský úřad, Magistrát hlavního města Prahy (dále jen „krajský úřad“),
 - g) pověřený obecní úřad,⁵⁾ v hlavním městě Praze úřady městských částí, ve městech Brno, Ostrava a Plzeň úřady městských částí nebo městských obvodů (dále jen „pověřený obecní úřad“),
 - h) obecní úřad, městský úřad, magistrát statutárního města, které není územně členěno, úřad městské části nebo městského obvodu (dále jen „obecní úřad“),
 - i) starosta obce, města, městské části nebo městského obvodu, primátor statutárního města, které není územně členěno (dále jen „starosta“),
 - j) starosta stojící v čele pověřeného obecního úřadu,
 - k) ředitel krajského úřadu, ředitel Magistrátu hlavního města Prahy (dále jen „ředitel krajského úřadu“),
 - l) okrsková volební komise.

(2) Činnost volebních orgánů je výkonem státní správy.

⁵⁾ § 64 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

Vyhláška č. 349/2000 Sb., o stanovení sídel a správních obvodů pověřených obecních úřadů, ve znění vyhlášky č. 437/2000 Sb.

(3) Zaměstnanci kraje zařazení do krajských úřadů a zaměstnanci obce zařazení do pověřených obecních úřadů mohou vykonávat činnosti podle tohoto zákona pouze, pokud mají osvědčení o způsobilosti na úseku voleb podle zvláštního právního předpisu.⁶⁾

§ 8

Státní volební komise

(1) Státní volební komise vytvořená podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ je stálým volebním orgánem i na úseku voleb do Evropského parlamentu na území České republiky.

(1) Státní volební komise

- a) koordinuje přípravu, organizaci, průběh a provedení voleb do Evropského parlamentu na území České republiky,
- b) vykonává dohled nad zabezpečením úkonů nezbytných pro organizačně technické provádění voleb do Evropského parlamentu na území České republiky,
- c) losuje číslo, kterým budou označeny hlasovací lístky pro volby do Evropského parlamentu na území České republiky,
- d) schvaluje zápis o výsledku voleb do Evropského parlamentu na území České republiky vyhotovený Českým statistickým úřadem,
- e) vyhlašuje a uveřejňuje celkové výsledky voleb do Evropského parlamentu na území České republiky,
- f) předává osvědčení o zvolení poslancem Evropského parlamentu kandidátům zvoleným na území České republiky,
- g) předává celkové výsledky voleb konaných na území České republiky Evropskému parlamentu,
- a) informuje Evropský parlament o tom, že podle právní úpravy České republiky zanikl mandát poslance Evropského parlamentu, zvoleného na území České republiky. 41976 X1008
- b) vydává povolení k přítomnosti dalších osob při sčítání hlasů okrskovou volební komisí. (01)

§ 9

Ministerstvo vnitra

(1) Ministerstvo vnitra je ústředním správním úřadem na úseku voleb do Evropského parlamentu na území České republiky, který pro účely voleb do Evropského parlamentu plní rovněž úlohu komunikační centrály pro vzájemnou výměnu informací s jinými členskými státy.

⁶⁾ 8 odst. 2 písm. d) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů.

§ 9 odst. 2 písm. g) zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 204/2000 Sb.

§ 9 odst. 2 písm. b) zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů.

⁷⁾ Zákon č. 130/2000 Sb., ve znění zákona č. 273/2001 Sb. a zákona č. 37/2002 Sb.

(2) Ministerstvo vnitra

- a) metodicky řídí a kontroluje organizační a technickou přípravu, průběh a provedení voleb do Evropského parlamentu na území České republiky,
- b) projednává a registruje kandidátní listiny,
- c) informuje prostřednictvím krajských úřadů starosty o registraci kandidátních listin a poskytuje jim adresy zmocněnců politických stran, politických hnutí a koalic, jejichž kandidátní listiny byly zaregistrovány,
- d) přijímá od obcí z jiných členských států informace o voličích, kteří jsou vedeni na území České republiky v evidenci obyvatel podle zvláštního právního předpisu²⁾ a kteří projeví vůli hlasovat nebo kandidovat v těchto obcích v jiném členském státě,
- e) plní úkoly při odstraňování duplicit mezi zvláštními seznamy voličů vedenými zastupitelskými úřady a stálým seznamem voličů podle zvláštního právního předpisu⁸⁾,
- f) poskytuje prostřednictvím krajských úřadů obecním úřadům seznam komunikačních centrál jiných členských států,
- g) řeší stížnosti na organizačně technické zabezpečení voleb na úrovni krajů poté, co se stěžovatel neúspěšně domáhal nápravy u krajského úřadu,
- h) poskytuje obecním úřadům informace z evidence obyvatel⁹⁾ pro účel sestavení a vedení seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky,
- i) ve spolupráci s Českým statistickým úřadem zajišťuje v průběhu voleb do Evropského parlamentu provoz jednotného systému telekomunikačního spojení na území České republiky,
- j) zajišťuje tisk volebních materiálů a hlasovacích lístků,
- k) archivuje volební dokumentaci,
- l) plní další úkoly podle tohoto zákona.

§ 10

Ministerstvo zahraničních věcí

Ministerstvo zahraničních věcí plní úkoly při vedení zvláštního seznamu voličů podle zvláštního právního předpisu⁸⁾.

§ 11

Zastupitelský úřad

Zastupitelský úřad v rámci svého územního obvodu

- a) vede zvláštní seznam voličů podle zvláštního právního předpisu⁸⁾,
- b) vydává voličské průkazy (§ 30),
- c) zajišťuje podle místních podmínek informování o době a místě konání voleb do Evropského parlamentu na území České republiky, o možnosti zápisu do zvláštního seznamu voličů a vydání voličského průkazu, a to případně i v příslušném cizím jazyce,
- d) plní další úkoly podle tohoto zákona.

§ 12

Český statistický úřad

⁸⁾ § 6 zákona č. 247/1995 Sb., ve znění zákona č. 204/2000 Sb. a zákona č. 37/2002 Sb.

⁹⁾ Zákon č. 133/2000 Sb., ve znění zákona č. 2/2002 Sb.

(1) Český statistický úřad vypracovává závazný systém zjišťování a zpracování výsledků voleb a zajišťuje vyhotovení příslušného programového vybavení nutného pro zpracování a poskytování výsledků voleb do Evropského parlamentu na území České republiky.

(2) Český statistický úřad dále

- a) zabezpečuje technicky systém zpracování výsledků voleb do Evropského parlamentu na pracovištích vytvářených u pověřených obecních úřadů a u Státní volební komise a spolupracuje přitom s Ministerstvem vnitra a obecními úřady,
- b) zpracuje celkové výsledky voleb do Evropského parlamentu a zápis o výsledku voleb (§ 49 odst. 1) a předá je neprodleně Státní volební komisi,
- c) technicky zajišťuje dostupnost a poskytování průběžných a celkových výsledků voleb,
- d) pro jednotlivá pracoviště podle písmena a) zabezpečuje zaměstnance Českého statistického úřadu pověřené zjišťováním a zpracováním výsledků voleb do Evropského parlamentu a potřebný počet dalších osob pro zajištění zpracování a poskytování výsledků voleb, provádí jejich školení a vyškoleným zaměstnancům vydá pověření,
- e) provádí školení určených členů okrskových volebních komisí k systému zjišťování a zpracování výsledků hlasování,
- f) vydá okrskovým volebním komisím písemný doklad ve formě počítačové sestavy osvědčující, že výsledky z volebního okrsku byly do dalšího zpracování převzaty bezchybně,
- g) předá souhrnné informace o výsledcích voleb v České republice v písemné podobě politickým stranám, politickým hnutím a koalicím, jejichž kandidátní listina byla zaregistrována; tyto informace předává i v elektronické podobě,
- h) vyhotovuje registry a číselníky kandidátů a kandidujících politických stran, politických hnutí a koalic,
- i) sděluje případné duplicity na kandidátních listinách podaných v České republice Ministerstvu vnitra,
- j) řeší stížnosti na funkci technických zařízení a příslušného programového vybavení, použitých při zpracování výsledků voleb,
- k) předá zápisy o průběhu a výsledku hlasování, převzaté od okrskových volebních komisí do úschovy příslušnému pověřenému obecnímu úřadu nejpozději 10 dnů od ukončení jejich zpracování,
- l) po vyhlášení celkových výsledků voleb do Evropského parlamentu poskytuje na vyžádání informace o výsledcích voleb v požadovaném územním členění.

(3) Zaměstnanec Českého statistického úřadu, který má pověření podle odstavce 2 písm. d), je oprávněn

- a) zdržovat se v místnosti, kde okrsková volební komise sčítá hlasy (§ 41),
- b) převzít stejnopis zápisu o průběhu a výsledku hlasování a výsledek hlasování na technickém nosiči,
- c) stanovit lhůtu k odstranění chyb a k předání nového zápisu o průběhu a výsledku hlasování,
- d) vydat pokyn k ukončení zasedání okrskové volební komise v druhý den voleb (§ 45 odst. 3),
- e) zajistit převzetí výsledků hlasování za všechny územně příslušné volební okrsky,
- f) zajistit zpracování celkového výsledku voleb,
- g) zaslat souhrnné informace o výsledku voleb na adresy zmocněnců politických stran, politických hnutí a koalic.

§ 13
Krajský úřad

Krajský úřad pro volby do Evropského parlamentu na území České republiky

- a) zajišťuje organizačně a technicky přípravu, průběh a provedení voleb v kraji,
- b) informuje starosty o registraci kandidátních listin a poskytuje jim adresy zmocněnců politických stran, politických hnutí a koalic, jejichž kandidátní listiny byly zaregistrovány,
- c) podílí se na distribuci volebních materiálů,
- d) kontroluje průběh hlasování a sčítání hlasů ve volebních místnostech,
- e) řeší stížnosti na organizačně technické zabezpečení voleb na úrovni obcí poté, co se stěžovatel neúspěšně domáhal nápravy u obecního úřadu,
- f) projednává přestupky a jiné správní delikty na úseku volební kampaně a ukládá pokuty podle tohoto zákona (§ 62 a 63),
- g) archivuje volební dokumentaci,
- h) plní další úkoly podle tohoto zákona.

§ 14
Pověřený obecní úřad

Pověřený obecní úřad

- a) zajišťuje místnosti a pomocné prostředky pro činnost pracoviště Českého statistického úřadu při přejímce, kontrole a zpracování zápisů přebíraných od okrskových volebních komisí,
- b) spolupracuje s Českým statistickým úřadem na zajištění potřebných pracovních sil a technických zařízení pro vstup výsledků hlasování z jednotlivých volebních okrsků do systému zpracování na tomto pracovišti,
- c) projednává přestupek spočívající ve dvojím zápisu v seznamu voličů,
- d) plní další úkoly podle tohoto zákona.

§ 15
Obecní úřad

Obecní úřad

- a) vede seznam voličů pro volby do Evropského parlamentu (§ 27),
- b) zasílá komunikační centrále jiného členského státu informaci, že volič, který byl dosud pro volby do Evropského parlamentu veden ve volební evidenci tohoto členského státu, projevil vůli hlasovat ve volbách do Evropského parlamentu na území České republiky a byl v obci, která spadá do správního obvodu tohoto úřadu, zařazen do seznamu pro volby do Evropského parlamentu,
- c) zajišťuje pro okrskové volební komise volební místnosti, potřebné pracovní síly a pomocné prostředky,
- d) vydává voličské průkazy (§ 30),
- e) řeší stížnosti na organizačně technické zabezpečení voleb na úrovni volebního okrsku,
- f) archivuje volební dokumentaci,
- g) plní další úkoly podle tohoto zákona.

§ 16 Starosta

Starosta

- a) zajišťuje informování voličů o době a místě konání voleb (§ 32) v obci, městě, městě se zvláštním postavením, které není územně členěno, v městském obvodu nebo městské části města se zvláštním postavením, které je územně členěno, nebo v městské části hlavního města Prahy (dále jen „obec“),
- b) zajišťuje dodání hlasovacích lístků voličům,
- c) stanoví s přihlédnutím k počtu voličů ve volebním okrsku nejpozději 60 dnů přede dnem voleb minimální počet členů okrskové volební komise tak, aby těchto členů bylo nejméně 5, s výjimkou volebních okrsků do 300 voličů, kde může být okrsková volební komise čtyřčlenná,
- d) svolá první zasedání okrskové volební komise tak, aby se uskutečnilo nejpozději 21 dnů přede dnem voleb,
- e) jmenuje a odvolává zapisovatele okrskové volební komise (dále jen „zapisovatel“),
- f) poskytuje každé politické straně, politickému hnutí a koalici, jejichž kandidátní listina byla zaregistrována, informace o počtu a sídle volebních okrsků zveřejněním na úřední desce obecního úřadu nejpozději 45 dnů přede dnem voleb,
- g) plní další úkoly podle tohoto zákona.

§ 17

Starosta stojící v čele pověřeného obecního úřadu a ředitel krajského úřadu

(1) Neplní-li starosta a místostarosta úkoly stanovené tímto zákonem nebo není-li starosta a místostarosta zvolen, plní v obci úkoly stanovené tímto zákonem, a to i po stanovené lhůtě, starosta stojící v čele pověřeného obecního úřadu, v jehož územním obvodu se obec nachází. Pokud tak starosta stojící v čele pověřeného obecního úřadu neučiní nebo neplní-li úkoly stanovené mu zákonem podle § 16, zajistí plnění těchto úkolů ředitel krajského úřadu.

(2) V době nepřítomnosti starosty stojícího v čele pověřeného obecního úřadu plní jeho úkoly podle odstavce 1 místostarosta. V době nepřítomnosti ředitele krajského úřadu plní jeho úkoly podle odstavce 1 osoba určená k jeho zastupování.

Okrsková volební komise

§ 18

(1) Okrsková volební komise

- a) dbá o pořádek ve volební místnosti,
- b) zajišťuje hlasování a dozírá na jeho průběh,
- c) sčítá hlasy a vyhotovuje zápis o průběhu a výsledku hlasování,
- d) odevzdá volební dokumentaci do úschovy obecnímu úřadu, s výjimkou 1 vyhotovení zápisu o průběhu a výsledku hlasování (§ 45 odst. 1).

(2) Členem okrskové volební komise může být občan České republiky nebo občan jiného členského státu,

- a) u něhož nenastala překážka výkonu volebního práva podle § 5 odst. 2,
- b) který není kandidátem pro volby do Evropského parlamentu, a
- c) který alespoň v den složení slibu dosáhl věku 18 let.

(3) Politická strana, politické hnutí a koalice, jejíž kandidátní listina pro volbu do Evropského parlamentu byla zaregistrována, může delegovat nejpozději 30 dnů přede dnem voleb jednoho člena a jednoho náhradníka do okrskové volební komise. Není-li takto dosaženo nejnižšího stanoveného počtu členů okrskové volební komise podle § 16 písm. c), jmenuje před jejím prvním zasedáním členy na neobsazená místa starosta. V případě, kdy počet členů okrskové volební komise poklesne pod stanovený počet v průběhu voleb do Evropského parlamentu a nejsou-li náhradníci podle věty první, jmenuje starosta na neobsazená místa další členy komise.

(4) Delegováním členů a náhradníků podle odstavce 3 se rozumí doručení jejich seznamu starostovi. Seznam musí obsahovat jméno, popřípadě jména, a příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu nebo místo pobytu podle zvláštního právního předpisu²⁾ (dále jen „místo pobytu“) člena, popřípadě náhradníka a podpis zmocněnce politické strany, politického hnutí nebo koalice, popřípadě osob, které jsou k tomuto úkonu zmocněncem písemně pověřeny a které kopii tohoto písemného pověření k seznamu přiloží. Dále může obsahovat i údaj, do které okrskové volební komise mají být delegováni členové a náhradníci zařazeni; pokud tento údaj chybí, zařadí je do okrskových volebních komisí starosta.

(5) Členství v okrskové volební komisi vzniká složením slibu tohoto znění: „Slibuji na svou čest, že budu svědomitě a nestranně vykonávat svoji funkci člena okrskové volební komise a budu se při tom řídit Ústavou, zákony a jinými právními předpisy České republiky.“. Slib skládá delegovaný nebo jmenovaný zástupce tak, že se podepíše pod písemné znění slibu; tím se zároveň ujímá své funkce. Skládá-li slib občan jiného členského státu, musí ke svému podpisu ještě připojit vlastnoručně napsanou větu tohoto znění: „Prohlašuji, že rozumím textu, který podepisuji.“.

(6) Členství v okrskové volební komisi zaniká

- a) dnem ukončení činnosti okrskové volební komise (§ 50),
- b) úmrtím,
- c) okamžikem, kdy předseda okrskové volební komise obdrží písemné prohlášení o vzdání se funkce člena okrskové volební komise; toto písemné prohlášení nelze vzít zpět,
- d) okamžikem, kdy předseda okrskové volební komise obdrží písemné odvolání člena okrskové volební komise tím, kdo jej delegoval,
- e) pozbytím státního občanství České republiky nebo občanství jiného členského státu,
- f) ve dnech voleb, nevykonává-li člen okrskové volební komise svoji funkci a jeho nepřítomnost trvá déle než 3 hodiny.

(7) Zapisovatel je jmenován starostou nejpozději 20 dnů před prvním zasedáním okrskové volební komise. Zapisovatel je členem okrskové volební komise s hlasem poradním, při hlasování se do počtu členů okrskové volební komise nezapočítává. Zapisovatel může okrskové volební komisi předkládat návrhy a pořizuje zápis z jednání komise. Zapisovatel skládá slib ve znění a způsobem uvedeným v odstavci 5. Starosta odvolá zapisovatele, který přestane vykonávat svoji funkci nebo ji nevykonává řádně, a na jeho místo neprodleně jmenuje nového zapisovatele. Zapisovatelem může být jmenován občan České republiky nebo občan cizího státu; občan cizího státu může být jmenován zapisovatelem jen za předpokladu,

že je úředníkem územního samosprávného celku v České republice podle zvláštního právního předpisu¹⁰⁾.

§ 19

(1) Za člena, jehož členství zaniklo podle § 18 odst. 6, povolá předseda okrskové volební komise náhradníka téže politické strany, politického hnutí nebo koalice; náhradník se stává členem okrskové volební komise složením slibu podle § 18 odst. 5. Nastanou-li skutečnosti uvedené v § 18 odst. 6 písm. f) a nejsou-li náhradníci, upozorní na tuto skutečnost předseda okrskové volební komise starostu, který postupuje podle § 18 odst. 3 věty třetí.

(2) Okrsková volební komise je schopná se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jejích členů s právem hlasovat. Usnesení je přijato, vyslovila-li se pro ně nadpoloviční většina přítomných členů. Při rovnosti hlasů se návrh pokládá za zamítnutý.

(3) Okrsková volební komise na svém prvním zasedání vylosuje ze svých členů předsedu a místopředsedu. Losování řídí zapisovatel okrskové volební komise. Pokud předseda nebo místopředseda okrskové volební komise odstoupí nebo nebude moci z jiných závažných důvodů vykonávat svoji funkci, proběhne losování znovu; do losování předsedy okrskové volební komise nebude zařazen místopředseda okrskové volební komise; pokud odstoupí místopředseda okrskové volební komise, nebude do losování zařazen předseda okrskové volební komise.

Hlava III Kandidátní listiny

§ 20 Informování kandidátů

Informaci o podmínkách kandidatury ve volbách do Evropského parlamentu 393 na území České republiky zveřejní Ministerstvo vnitra nejméně 80 dnů přede dnem voleb L0109 způsobem umožňujícím dálkový přístup¹¹⁾ v českém jazyce a v pracovních jazycích Evropské unie.

¹⁰⁾ Zákon č. .../...Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů.

¹¹⁾ Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů.

§ 21

Podávání kandidátních listin

(1) Kandidátní listiny pro volby do Evropského parlamentu mohou podávat registrované politické strany a politická hnutí, jejichž činnost nebyla pozastavena¹²⁾, a jejich koalice. Za kandidátní listinu podanou koalici se považuje ta, kterou všechny společně kandidující politické strany a politická hnutí jednoznačně na kandidátní listině jako koaliční označí a uvedou, kdo je členem koalice, a jaký je její název.

(2) Každá politická strana, politické hnutí a koalice může podat pro tytéž volby 393 do Evropského parlamentu pouze jednu kandidátní listinu; pokud politická strana a politické L0109 hnutí podávají samostatně kandidátní listinu, nemohou již být součástí koalice. Každá politická strana a politické hnutí může být členem pouze jedné koalice. Kandidát může být uveden pouze na jedné kandidátní listině pro tytéž volby do Evropského parlamentu.

(3) Kandidátní listiny se podávají nejpozději 66 dnů přede dnem voleb Ministerstvu vnitra prostřednictvím zmocněnce politické strany, politického hnutí nebo koalice. Podání kandidátní listiny Ministerstvo vnitra potvrdí tomuto zmocněnci.

(4) Politická strana, politické hnutí nebo koalice připojí ke kandidátní listině potvrzení o složení příspěvku na volební náklady (dále jen „příspěvek“) ve výši 15 000 Kč. Příspěvek se skládá na zvláštní účet, který nejpozději 72 dnů přede dnem voleb zřídí u České národní banky Ministerstvo vnitra. Číslo tohoto účtu zveřejní Ministerstvo vnitra na úřední desce Ministerstva vnitra v budově, v níž sídlí Státní volební komise, a zároveň způsobem umožňujícím dálkový přístup¹¹⁾. Příspěvek se vrací pouze té politické straně, politickému hnutí nebo koalici, jejíž kandidátní listina nebyla zaregistrována. Úroky z příspěvků a příspěvky, které se nevracejí, jsou příjmem státního rozpočtu.

§ 22

Náležitosti kandidátních listin

(1) Kandidátní listina obsahuje

- a) název politické strany, politického hnutí nebo koalice a složení koalice,
- b) jména a příjmení kandidátů, datum narození, údaj o pohlaví kandidátů, jejich povolání, obec trvalého pobytu²⁾ nebo, jde-li o občana jiného členského státu, obec pobytu podle zvláštního právního předpisu²⁾ (dále jen „obec pobytu“), název politické strany nebo politického hnutí, jehož jsou členy, nebo údaj, že kandidát není členem žádné politické strany nebo politického hnutí (dále jen „bez politické příslušnosti“),
- c) pořadí kandidáta na kandidátní listině, vyjádřené pomocí arabské číslice,
- d) jméno, popřípadě jména, a příjmení zmocněnce politické strany, politického hnutí nebo koalice s uvedením místa, kde je přihlášen k trvalému pobytu, nebo, jde-li o občana jiného členského státu, místa pobytu; politická strana, politické hnutí nebo koalice může navrhnout náhradníka zmocněnce s uvedením jeho jména, popřípadě jmen, a příjmení a místa, kde je přihlášen k trvalému pobytu nebo, jde-li o občana jiného členského státu, místa pobytu,

¹²⁾ § 14 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění zákona č. 117/1994 Sb., zákona č. 322/1996 Sb. a zákona č. 151/2002 Sb.

- e) jde-li o koalici, název politické strany nebo politického hnutí, které kandidáta navrhlo,
- f) podpis zmocněnce politické strany, politického hnutí nebo koalice,
- g) jméno a příjmení, označení funkce a podpis osoby oprávněné jednat jménem politické strany nebo politického hnutí; v případě koalice jména, příjmení, označení funkcí a podpisy osob oprávněných jednat jménem politických stran a politických hnutí, které ji tvoří.

(2) Ke kandidátní listině musí být přiložen doklad o státním občanství kandidáta a vlastnoručně podepsané prohlášení kandidáta, že souhlasí se svou kandidaturou, že mu nejsou známy překážky volitelnosti, popřípadě tyto překážky pominou ke dni voleb do Evropského parlamentu, a že nedal souhlas k tomu, aby byl uveden na jiné kandidátní listině pro volby do Evropského parlamentu, a to ani v jiném členském státě. V prohlášení kandidát dále uvede místo trvalého pobytu nebo, jde-li o občana jiného členského státu, místo pobytu a datum narození. Prohlášení kandidáta může být učiněno v českém jazyce nebo v některém z pracovních jazyků Evropské unie podle § 4.

(3) Je-li kandidátem občan jiného členského státu, uvede kromě údajů uvedených v odstavci 2 v prohlášení adresu volebního okrsku svého členského státu původu nebo jiného členského státu, kde dosud pobýval, a v jehož volební evidenci je dosud veden. Dále připojí osvědčení od příslušných orgánů členského státu původu, které potvrzuje, že není v členském státě původu zbaven práva být volen nebo že taková volební nezpůsobilost kandidáta není těmto orgánům známa. Tento kandidát rovněž předloží ke kandidátní listině doklady uvedené v odstavci 2 větě první. 393 L0109

(4) Nejvyšší počet kandidátů, které může politická strana, politické hnutí nebo koalice uvést na kandidátní listině, je o jednu třetinu vyšší než počet poslanců Evropského parlamentu volených na území České republiky.

(5) Po uplynutí šedesátého dne přede dnem voleb již nelze doplňovat do kandidátní listiny další kandidáty ani vzájemně měnit jejich pořadí.

(6) Politická strana, politické hnutí nebo koalice činí úkony ve volebních věcech prostřednictvím svého zmocněnce. Zmocněncem nebo jeho náhradníkem je fyzická osoba, která je takto označena na kandidátní listině; nemůže jím být osoba mladší 18 let, osoba zbavená způsobilosti k právním úkonům nebo kandidát. Úkony svého zmocněnce ve volebních věcech je politická strana, politické hnutí nebo koalice vázána. Svého zmocněnce a jeho náhradníka může politická strana, politické hnutí nebo koalice písemně odvolat; zmocnění zaniká okamžikem doručení tohoto odvolání Ministerstvu vnitra. Navrhla-li politická strana, politické hnutí nebo koalice náhradníka zmocněnce, stává se tento náhradník zmocněncem okamžikem doručení odvolání zmocněnce Ministerstvu vnitra.

§ 23

Projednání a registrace kandidátních listin

(1) Ministerstvo vnitra přezkoumá ve lhůtě od 66 do 60 dnů přede dnem voleb předložené kandidátní listiny. Není-li kandidátní listina podána v souladu s § 21, nemá-li náležitosti podle § 22 nebo obsahuje-li nesprávné údaje, vyzve Ministerstvo vnitra písemně prostřednictvím zmocněnce politickou stranu, politické hnutí nebo koalici nejpozději 58 dnů přede dnem voleb, aby závady odstranila do 50 dnů přede dnem voleb. Ve stejné lhůtě může vady na kandidátní listině odstranit zmocněnec i bez výzvy Ministerstva vnitra.

(2) Pokud politická strana, politické hnutí nebo koalice ve stanovené lhůtě závady, které se týkají pouze kandidáta, neodstraní, rozhodne Ministerstvo vnitra nejpozději do 48 dnů přede dnem voleb o škrtnutí

- a) kandidáta na kandidátní listině, pokud k ní není přiloženo prohlášení podle § 22 odst. 2 a 3 nebo toto prohlášení je nesprávné či neúplné,
- b) kandidáta, který je uveden na více kandidátních listinách, a to na kandidátní listině, k níž není připojeno prohlášení podle § 22 odst. 2 a 3; podepsal-li kandidát prohlášení u více kandidátních listin, škrtně jej Ministerstvo vnitra na všech kandidátních listinách,
- c) kandidáta, který nepředloží doklad o státním občanství podle § 22 odst. 2,
- d) kandidáta, který nepředloží osvědčení podle § 22 odst. 3,
- e) kandidátů, kteří jsou na kandidátních listinách uvedeni nad nejvyšší počet stanovený podle § 22 odst. 4,
- f) kandidáta, u něhož nejsou uvedeny údaje podle § 22 odst. 1 písm. b) a e), popřípadě jsou-li tyto údaje nesprávné nebo neúplné,
- g) kandidáta, který je uveden na více kandidátních listinách více členských států, nebo
- h) kandidáta, který nesplňuje podmínky volitelnosti podle § 6 odst. 1.

(3) Ministerstvo vnitra nejpozději do 48 dnů přede dnem voleb rozhodne

- a) o registraci kandidátní listiny splňující náležitosti podle tohoto zákona, nebo
- b) o odmítnutí kandidátní listiny, jestliže není podána v souladu s § 21 nebo neobsahuje náležitosti podle § 22 a nápravy nelze dosáhnout postupem podle odstavců 1 a 2.

(4) Ministerstvo vnitra neprodleně vyhotoví rozhodnutí o registraci, o odmítnutí kandidátní listiny nebo o škrtnutí kandidáta na kandidátní listině a zašle je tomu, kdo je proti tomuto rozhodnutí oprávněn domáhat se ochrany u soudu (§ 56); současně rozhodnutí zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup, vyvěsí ho na úřední desce Ministerstva vnitra v budově, v níž sídlí Státní volební komise, a vyznačí na něm den vyvěšení. Za doručené se rozhodnutí považuje třetím dnem ode dne jeho vyvěšení.

(5) Rozhodnutí o registraci, o odmítnutí kandidátní listiny nebo o škrtnutí kandidáta na kandidátní listině musí obsahovat výrok, odůvodnění a poučení o odvolání. Výrok obsahuje rozhodnutí ve věci s uvedením ustanovení právního předpisu, podle něhož bylo rozhodnuto. V odůvodnění se uvede, které skutečnosti byly podkladem pro rozhodnutí. Odůvodnění není třeba uvádět v případě rozhodnutí o provedení registrace. V písemném vyhotovení rozhodnutí se uvede orgán, který rozhodnutí vydal, a datum vydání rozhodnutí. Rozhodnutí musí být opatřeno úředním razítkem a podpisem s uvedením jména, popřípadě jmen, příjmení a funkce zaměstnance Ministerstva vnitra.

(6) Seznam všech politických stran, politických hnutí a koalic, které podaly kandidátní listinu, předá Ministerstvo vnitra Státní volební komisi, která nejpozději 45 dnů přede dnem voleb vylosuje číslo, kterým budou označeny hlasovací lístky pro volby do Evropského parlamentu. Výsledek losování sdělí předseda Státní volební komise kandidujícím politickým stranám, politickým hnutím a koalicím. Výsledek losování poté Ministerstvo vnitra rovněž uveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(7) Na základě rozhodnutí soudu podle zvláštního právního předpisu¹³⁾, provede Ministerstvo vnitra zaregistrování kandidátní listiny i po lhůtě stanovené v odstavci 3, nejpozději však 20 dnů přede dnem voleb. Ve věci tohoto zaregistrování se již nelze obrátit na soud s návrhem na vydání rozhodnutí o jeho neplatnosti.

(8) Registrace je podmínkou pro vytištění hlasovacích lístků.

(9) Politické straně, politickému hnutí nebo koalici, jejichž kandidátní listina nebyla zaregistrována ani na základě rozhodnutí soudu podle zvláštního právního předpisu¹³⁾, vrátí do 1 měsíce Ministerstvo vnitra složený příspěvek. Je-li složena na zvláštní účet zřízený Ministerstvem vnitra místo příspěvku jiná částka, Ministerstvo vnitra ji vrátí složiteli bez zbytečného odkladu.

§ 24

Vzdání se a odvolání kandidatury

(1) Kandidát se může písemným prohlášením doručeným do 48 hodin před zahájením voleb vzdát své kandidatury. Stejným způsobem může zmocněnec politické strany, politického hnutí nebo koalice jeho kandidaturu odvolat. Tato prohlášení nelze vzít zpět.

(2) Bylo-li prohlášení o vzdání se kandidatury nebo o jejím odvolání učiněno před registrací kandidátní listiny, kandidát nebude uveden na hlasovacím lístku a Ministerstvo vnitra změní označení pořadí kandidátů na kandidátní listině posunutím číselné řady.

(3) Bylo-li prohlášení o vzdání se kandidatury nebo o jejím odvolání učiněno po registraci kandidátní listiny, údaje o kandidátovi na kandidátní listině zůstávají, avšak při zjišťování výsledku hlasování do Evropského parlamentu se nepřihlíží k přednostním hlasům pro něj odevzdaným. Ministerstvo vnitra prostřednictvím krajských úřadů zajistí zveřejnění prohlášení ve všech volebních místnostech, pokud je obdrží do 48 hodin před zahájením voleb.

§ 25

Jestliže dojde ke zrušení nebo pozastavení činnosti politické strany nebo politického hnutí v době po zaregistrování kandidátní listiny, při rozdělování mandátů se k této politické straně nebo k tomuto politickému hnutí a jejich kandidátům nepřihlíží.

¹³⁾ Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní.

§ 26

Hlasovací lístky

(1) Po registraci kandidátních listin zajistí Ministerstvo vnitra tisk hlasovacích lístků. Hlasovací lístek se tiskne samostatně pro každou politickou stranu, politické hnutí a koalici.

(2) Na každém hlasovacím lístku musí být uvedeno číslo vylosované podle § 23 odst. 6, nezkrácený název politické strany, politického hnutí nebo koalice, jméno, popřípadě jména, příjmení, státní občanství, věk a povolání, obec trvalého pobytu nebo, jde-li o občana jiného členského státu, obec pobytu kandidátů, jejich pořadí označené arabskými číslicemi a příslušnost k určité politické straně nebo politickému hnutí nebo skutečnost, že kandidát je bez politické příslušnosti. U koalice je nutné uvést, která politická strana nebo politické hnutí ji tvoří, a u kandidáta uvést, která politická strana nebo politické hnutí ho navrhlo. Správnost údajů na hlasovacím lístku před jeho vytištěním může být ověřena zmocněncem politické strany, politického hnutí nebo koalice do 2 pracovních dnů po výzvě Ministerstva vnitra, která se vyvěsí na úřední desce Ministerstva vnitra v budově, v níž sídlí Státní volební komise.

(3) Hlasovací lístky musí být vytištěny písmem téhož druhu a stejné velikosti, na papíru téže barvy, jakosti a týchž rozměrů. Hlasovací lístky jsou opatřeny otiskem razítka Ministerstva vnitra.

(4) Hlasovací lístky zašle Ministerstvo vnitra prostřednictvím krajských úřadů starostům, kteří zajistí, aby hlasovací lístky byly dodány všem voličům nejpozději 3 dny přede dnem voleb, a v den voleb všem okrskovým volebním komisím. Volič, který hlasuje na voličský průkaz (§ 30), obdrží hlasovací lístky ve volební místnosti.

(5) V případě zřejmých tiskových chyb na hlasovacích lístcích se hlasovací lístky 393 nepřetiskují; Ministerstvo vnitra zabezpečí prostřednictvím krajských úřadů vyvěšení L0109 informace o těchto chybách v českém jazyce a v pracovních jazycích Evropské unie ve všech volebních místnostech s uvedením správného údaje.

Hlava IV

Seznam voličů pro volby do Evropského parlamentu

§ 27

Seznam voličů pro volby do Evropského parlamentu vede obecní úřad samostatně pro každé volby do Evropského parlamentu.

§ 28

Sestavení seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu

(1) Seznam voličů pro volby do Evropského parlamentu obecní úřad sestavuje tak, že do něj ve lhůtě do 40 dnů přede dnem voleb zanes

- a) údaje ze stálého seznamu voličů, který vede podle zvláštního právního předpisu¹⁴⁾,
- b) údaje, týkající se občanů jiných členských států z dodatku stálého seznamu voličů vedeného podle zvláštního právního předpisu¹⁴⁾, a to na základě žádosti takového voliče (§ 29 odst. 3),
- c) údaje o voličích, kteří o zápis do seznamu pro volby do Evropského parlamentu podle tohoto zákona požádají (§ 29 odst. 1 a 2),
- d) údaje o občanech České republiky, kteří mají v jeho správním obvodu trvalý pobyt a kteří podle záznamů v evidenci obyvatel dosáhnou nejpozději ve druhý den voleb do Evropského parlamentu věku 18 let.

(2) Obecní úřad do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu dále do 20 dnů přede dnem voleb zaneše voliče, kteří nemají ve správním obvodu tohoto obecního úřadu trvalý pobyt nebo pobyt podle zvláštního právního předpisu²⁾, ale kteří v jeho obvodu

- a) vykonávají základní nebo náhradní vojenskou službu,
- b) jsou v nemocnici, porodnici, sanatoriu, ústavu sociální péče nebo v obdobném ústavu a zařízení nebo
- c) jsou v policejní cele, v místě výkonu vazby nebo v místě výkonu trestu odnětí svobody¹⁵⁾, a kteří byli obecnímu úřadu nahlášeni velitelem nebo správcem příslušného zařízení; ten zároveň o zápise informuje obecní úřad, kde je volič zapsán ve stálém seznamu voličů.

(3) Nejpozději 15 dnů přede dnem voleb vyškrtne obecní úřad ze seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu sestaveného podle odstavců 1 a 2 voliče, kteří

- a) požádali o zápis do zvláštního seznamu voličů u zastupitelského úřadu (§ 11),
- b) byli zapsáni do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu jiným obecním úřadem podle odstavce 2.

(4) Nejpozději do uzavření seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu vyškrtne obecní úřad voliče, kteří

- a) projeví vůli hlasovat ve volbách do Evropského parlamentu v jiném členském státě, a to na základě sdělení Ministerstva vnitra,
- b) požádali o vydání voličského průkazu (§ 30),
- c) byli zapsáni do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu podle odstavce 1 písmeno b), avšak ve lhůtě do 40 dnů přede dnem voleb nepodali žádost o zápis do tohoto seznamu.

§ 29

Žádost o zápis do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu

(1) Občan jiného členského státu, který má právo volit podle § 5 a není veden v dodatku stálého seznamu voličů podle zvláštního právního předpisu¹⁴⁾, projeví svou vůli hlasovat ve volbách do Evropského parlamentu na území České republiky tím, že podá u obecního úřadu, v jehož správním obvodu je veden v evidenci obyvatel podle zvláštního právního předpisu²⁾, nejpozději 40 dnů přede dnem voleb žádost o zápis do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu.

¹⁴⁾ Zákon č. 491/2001 Sb.

¹⁵⁾ § 4 zákona č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby.

§ 5 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů.

(2) K žádosti podle odstavce 1 musí být přiložena kopie dokladu osvědčující zápis žadatele v evidenci obyvatel podle zvláštního právního předpisu²⁾ a zároveň čestné prohlášení žadatele, ve kterém uvádí svoji státní příslušnost, místo pobytu, adresu volebního obvodu, kde byl dosud pro volby do Evropského parlamentu veden ve volební evidenci a to, že bude hlasovat ve volbách do Evropského parlamentu pouze na území České republiky. 393 L0109

(3) Občan jiného členského státu, který je veden v dodatku stálého seznamu voličů podle zvláštního právního předpisu¹⁴⁾, projeví svou vůli hlasovat ve volbách do Evropského parlamentu na území České republiky tím, že nejpozději 40 dnů přede dnem voleb podá u obecního úřadu, u kterého je v dodatku stálého seznamu¹⁴⁾ veden, žádost o přenesení svých údajů z dodatku stálého seznamu¹⁴⁾ do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu. K této své žádosti přiloží čestné prohlášení podle odstavce 2. 393 L0109

(4) Obecní úřad žadatele o zápis do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu nejpozději 15 dnů přede dnem voleb informuje o tom, jak byla jeho žádost vyřízena. 393 L0109

§ 30 Voličský průkaz

- (1) Voličský průkaz vydává
- a) obecní úřad voliči, který je u tohoto obecního úřadu zapsán v seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu a nebude moci anebo nehodlá volit ve volebním okrsku, pro který je tento seznam veden,
 - b) zastupitelský úřad voliči, který je státním občanem České republiky, má bydliště v jeho územním obvodu a je zapsán ve zvláštním seznamu voličů vedeném tímto zastupitelským úřadem.

(2) Volič může požádat o vydání voličského průkazu ode dne vyhlášení voleb, a to písemným podáním opatřeným ověřeným podpisem voliče, doručeným nejpozději 15 dnů přede dnem voleb obecnímu úřadu nebo zastupitelskému úřadu. Obecní úřad nebo zastupitelský úřad nejdříve 15 dnů přede dnem voleb předá voličský průkaz osobně voliči nebo osobě, která se prokáže plnou mocí s ověřeným podpisem voliče žádajícího o vydání voličského průkazu, anebo jej voliči zašle. Zastupitelský úřad voličský průkaz nevydá, obdržel-li od Ministerstva vnitra sdělení, že volič požádal o zápis do seznamu voličů v jiném členském státě.

(3) Voličský průkaz opravňuje voliče ve dnech voleb do Evropského parlamentu k hlasování v jakémkoliv volebním okrsku na území České republiky.

§ 31

Obecní úřad 2 dny přede dnem voleb uzavře seznam voličů pro volby do Evropského parlamentu a jeho kopie obsahující vyškrtnutí voliče s uvedením důvodu

vyškrtnutí (dále jen „výpis ze seznamu pro volby do Evropského parlamentu“) předá okrskovým volebním komisím.

Hlava V Hlasování

§ 32 Informování voličů

(1) Informaci o podmínkách hlasování ve volbách do Evropského parlamentu na území České republiky zveřejní Ministerstvo vnitra 80 dnů přede dnem voleb způsobem umožňujícím dálkový přístup¹¹⁾ v českém jazyce a v pracovních jazycích Evropské unie. 393 L0109

(2) Starosta zveřejní způsobem v místě obvyklým, nejpozději 15 dnů přede dnem voleb, oznámení o době a místě konání voleb v obci. Bylo-li na území obce zřízeno více volebních okrsků, uvede, které části obce náležejí do jednotlivých volebních okrsků, a oznámení zveřejní na území každého z nich. Zároveň starosta uvede v oznámení adresy volebních místností. 393 L0109

(3) Starosta v oznámení podle odstavce 2 rovněž voliče upozorní na povinnost prokázat před hlasováním svoji totožnost a státní občanství a uvede další potřebné údaje nutné k nerušenému průběhu voleb. 393 L0109

(4) V obci, ve které se zřizuje výbor pro národnostní menšiny podle zvláštního právního předpisu¹⁶⁾ se oznámení podle odstavců 2 a 3 vydá i v jazyce příslušné národnostní menšiny.

(5) Občané České republiky v zahraničí jsou o volbách do Evropského parlamentu na území České republiky informováni zastupitelskými úřady podle § 11. 393 L0109

(6) Informace o základních zásadách hlasování do Evropského parlamentu na území České republiky, uvedené ve všech jazycích členských států Evropské unie, poskytně voličům na požádání každý krajský úřad a každý obecní úřad. 393 L0109

§ 33 Volební místnost

(1) Na objektu, ve kterém se nachází volební místnost, se vyvěsí státní vlajka České republiky a vlajka Evropské unie, a ve volební místnosti se umístí velký státní znak.

(2) Volební místnost musí být pro každý volební okrsek vybavena volební schránkou, přenosnou volební schránkou, dostatečným množstvím hlasovacích lístků, prázdných obálek opatřených úředním razítkem (dále jen „úřední obálka“), psacími potřebami, výpisy ze seznamu pro volby do Evropského parlamentu a tímto zákonem, který musí být voličům na jejich žádost zapůjčen k nahlédnutí, a to i v pracovních jazycích Evropské unie. Konají-li se

¹⁶⁾ § 117 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb.

volby do Evropského parlamentu současně s jiným druhem voleb, je třeba při vybavování volební místnosti k této skutečnosti přihlídnout (§ 64).

(3) Ve volebních místnostech jsou pro úpravu hlasovacích lístků určeny zvláštní prostory, oddělené tak, aby byla zajištěna tajnost hlasování. Počet těchto prostorů určí starosta s přihlídnutím k počtu voličů ve volebním okrsku.

(4) Ve volební místnosti musí být na viditelném místě vyvěšeny hlasovací lístky 393 označené nápisem „vzor“, prohlášení o vzdání se kandidatury nebo odvolání kandidátů, L0109 pokud byla doručena do 48 hodin před zahájením voleb, a to v českém jazyce a v pracovních jazycích Evropské unie, a informace o základních zásadách hlasování do Evropského parlamentu na území České republiky ve všech jazycích členských států Evropské unie.

(5) Úřední obálky musí být neprůhledné, stejné velikosti, papíru stejné jakosti a barvy. Konají-li se volby do Evropského parlamentu společně s jinými volbami, musí být úřední obálka pro volby do Evropského parlamentu odlišena barevně od úřední obálky pro jiné volby.

§ 34

Zahájení hlasování

(1) Před zahájením hlasování předseda okrskové volební komise zkontroluje, zda je volební místnost vybavena podle § 33 a zda jsou volební schránka a přenosná volební schránka prázdné; poté před ostatními členy okrskové volební komise tyto volební schránky zapečetí.

(2) Po provedení kontroly podle odstavce 1 prohlásí předseda okrskové volební komise hlasování za zahájené.

§ 35

Pořádek ve volební místnosti a jejím bezprostředním okolí

Za pořádek ve volební místnosti a jejím bezprostředním okolí odpovídá předseda okrskové volební komise. Jeho pokyny k zachování pořádku a důstojného průběhu hlasování jsou závazné pro všechny přítomné.

§ 36

Zásady hlasování

(1) Volič hlasuje osobně, zastoupení není přípustné.

(2) Voliči předstupují před okrskovou volební komisí a hlasují v pořadí, v jakém se dostavili do volební místnosti.

(3) Volič po příchodu do volební místnosti prokáže svou totožnost a státní občanství České republiky platným cestovním, diplomatickým nebo služebním pasem České republiky

anebo cestovním průkazem¹⁷⁾ (dále jen „cestovní pas“) nebo platným občanským průkazem¹⁸⁾. Volič, který je občanem jiného členského státu, prokáže po příchodu do volební místnosti svou totožnost a občanství jiného členského státu a že je na území České republiky veden v evidenci obyvatel podle zvláštního právního předpisu²⁾. Po záznamu ve výpisu ze seznamu pro volby do Evropského parlamentu obdrží volič od okrskové volební komise prázdnou úřední obálku. Na žádost voliče mu okrsková volební komise dodá za chybějící, škrtané nebo jinak označené hlasovací lístky jiné.

(4) Neprokáže-li volič svou totožnost a občanství České republiky nebo jiného členského státu nebo, jde-li o občana jiného členského státu, neprokáže-li, že je veden v evidenci obyvatel podle zvláštního právního předpisu²⁾, nebude mu hlasování umožněno.

(5) Voliči, který není zapsán ve výpisu ze seznamu pro volby do Evropského parlamentu, okrsková volební komise hlasování neumožní. To neplatí, pokud volič hlasuje na voličský průkaz.

(6) Volič, který se dostavil do volební místnosti s voličským průkazem, je povinen po prokázání totožnosti a státního občanství podle odstavce 3 věty první a druhé tento průkaz odevzdat okrskové volební komisi, která jej přiloží k výpisu ze seznamu pro volby do Evropského parlamentu a voliče do tohoto výpisu dopíše.

(7) V prostoru určeném pro úpravu hlasovacích lístků nesmí být nikdo přítomen zároveň s voličem, a to ani člen okrskové volební komise. S voličem, který nemůže sám upravit hlasovací lístek pro tělesnou vadu anebo nemůže číst nebo psát, může být v prostoru určeném pro úpravu hlasovacích lístků přítomen jiný volič, nikoliv však člen okrskové volební komise, a hlasovací lístek za něho v souladu s jeho pokyny upravit a vložit do úřední obálky.

(8) Volič může požádat ze závažných, zejména zdravotních důvodů, obecní úřad a ve dnech voleb okrskovou volební komisi o to, aby mohl hlasovat mimo volební místnost, a to pouze v územním obvodu volebního okrsku, pro který byla okrsková volební komise zřízena. V takovém případě okrsková volební komise vyšle k voliči dva své členy s přenosnou volební schránkou, úřední obálkou, hlasovacími lístky a výpisem ze seznamu pro volby do Evropského parlamentu. Při hlasování postupují členové volební komise tak, aby byla zachována tajnost hlasování.

§ 37

Způsob hlasování

(1) Po obdržení úřední obálky, popřípadě hlasovacích lístků, vstoupí volič do prostoru určeného k úpravě hlasovacích lístků. V prostoru určeném pro úpravu hlasovacích lístků vloží volič do úřední obálky 1 hlasovací lístek. Na hlasovacím lístku může přitom zakroužkováním pořadového čísla nejvýše u 2 kandidátů uvedených na témže hlasovacím lístku vyznačit, kterému z kandidátů dává přednost. Jiné úpravy hlasovacího lístku nemají na jeho posuzování vliv.

¹⁷⁾ § 5 odst. 1 písm. a) až d) zákona č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o cestovních dokladech).

¹⁸⁾ Zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění zákona č. 491/2001 Sb.

(2) Volič hlasuje tak, že po opuštění prostoru určeného pro úpravu hlasovacích lístků vloží úřední obálku s hlasovacím lístkem před okrskovou volební komisí do volební schránky. Za voliče, který není schopen vložit úřední obálku s hlasovacím lístkem do volební schránky, může tak učinit jiný volič, nikoliv však člen okrskové volební komise.

(3) Voliči, který se neodebral do prostoru určeného pro úpravu hlasovacích lístků, okrsková volební komise hlasování neumožní.

§ 38

Přerušeni hlasování

(1) Nastanou-li okolnosti, které znemožňují zahájit hlasování, pokračovat v něm nebo je ukončit, může okrsková volební komise odročit zahájení hlasování na pozdější hodinu nebo hlasování přerušit nebo prodloužit dobu hlasování, nejdéle však o 1 hodinu. Okrsková volební komise o takovém opatření vyrozumí způsobem v místě obvyklým voliče, obecní úřad a příslušný krajský úřad.

(2) V případě, že hlasování je přerušeno, uschová okrsková volební komise volební dokumentaci, zapečetí volební schránku a přenosnou volební schránku tak, aby do nich nebylo možno vkládat úřední obálky nebo je z nich vybírat. Při opětovném zahájení hlasování předseda okrskové volební komise za přítomnosti členů okrskové volební komise ověří neporušenost pečeti a sejme je.

(3) Pokud dojde k odročení zahájení hlasování, k přerušeni nebo k prodloužení hlasování, musí okrsková volební komise tuto skutečnost uvést v zápise o průběhu a výsledku hlasování společně s důvody, které k odročení zahájení hlasování, k přerušeni hlasování nebo k prodloužení hlasování vedly.

(4) Po ukončení hlasování prvního dne voleb postupuje okrsková volební komise podle odstavce 2.

§ 39

Kontrola hlasování a sčítání hlasů

(1) Při hlasování a při sčítání hlasů ve volební místnosti členy okrskové volební komise mohou Ministerstvo vnitra a krajský úřad provést kontrolu na místě. O provedení kontroly se vyhotoví záznam, který je součástí volební dokumentace.

(2) Pokyny Ministerstva vnitra a krajského úřadu jsou, s výjimkou pokynů směřujících ke zjišťování výsledků hlasování, pro okrskovou volební komisi závazné. Zjištěné drobné nedostatky odstraní předseda okrskové volební komise na místě ihned. V případě zjištění závažných nedostatků dá Ministerstvo vnitra nebo krajský úřad pokyn k jejich odstranění okrskové volební komisi, která postupuje podle § 38.

§ 40
Ukončení hlasování

(1) Po uplynutí doby stanovené pro ukončení hlasování v druhý den voleb se volební místnost uzavře; před jejím uzavřením však okrsková volební komise umožní hlasovat všem voličům, kteří jsou přítomni ve volební místnosti nebo před ní. Poté prohlásí předseda okrskové volební komise hlasování za ukončené a okrsková volební komise učiní veškerá opatření stanovená pro přerušování hlasování podle § 38 odst. 2 a opustí volební místnost až do okamžiku, kdy se uzavře poslední volební místnost na území Evropské unie. Po návratu do volební místnosti započne okrsková volební komise se sčítáním hlasů. O předpokládaném okamžiku uzavření poslední volební místnosti na území Evropské unie informuje před zahájením voleb předsedy okrskových volebních komisí prostřednictvím krajských úřadů a starostů Ministerstvo vnitra. 41976 X1008 (01)

(2) V případě, že jsou zapečetěné volební schránky a volební dokumentace po ukončení hlasování prvního dne voleb soustředěny v obci na jednom místě, je třeba každou volební schránku a volební dokumentaci označit číslem příslušného volebního okrsku.

Hlava VI
Zjišťování výsledků voleb

§ 41

V místnosti, kde okrsková volební komise sčítá hlasy, mají právo být přítomni zaměstnanci Českého statistického úřadu, kteří mají pověření podle § 12 odst. 2 písm. d), zaměstnanci kraje zařazení do krajského úřadu, kteří mají osvědčení podle zvláštního právního předpisu⁶⁾, členové Státní volební komise a jejího sekretariátu, jakož i osoby, kterým k tomu dala povolení Státní volební komise.

§ 42

Sčítání hlasů okrskovou volební komisí

(1) Po zahájení sčítání hlasů podle § 40 dá předseda okrskové volební komise zapečetit zbylé nepoužité hlasovací lístky, s výjimkou nepoužitých hlasovacích lístků určených ke sčítání přednostních hlasů, a úřední obálky; poté dá otevřít volební schránku a v případě, že bylo okrskovou volební komisí na výslovnou žádost jednotlivých voličů použito i přenosné volební schránky, přenosnou volební schránku.

(2) Okrsková volební komise vyjme obálky s hlasovacími lístky z volebních schránek a obsah schránek smísí. Jiné než úřední obálky okrsková volební komise vyloučí. Vyloučí i hlasovací lístky, které byly nalezeny ve volební schránce a v přenosné volební schránce bez úřední obálky. Okrsková volební komise spočítá úřední obálky a porovná jejich počet se záznamy ve výpisech ze seznamu pro volby do Evropského parlamentu.

(3) Po vynětí hlasovacích lístků z úředních obálek okrsková volební komise rozdělí a sečte hlasovací lístky, které byly odevzdány pro jednotlivé politické strany, politická hnutí a koalice, přičemž vyloučí neplatné hlasovací lístky. Dále sečte přednostní hlasy, které byly odevzdány jednotlivým kandidátům.

(4) Každý člen okrskové volební komise může nahlížet do hlasovacích lístků. Předseda okrskové volební komise kontroluje správnost sčítání hlasů.

§ 43

Posuzování hlasovacích lístků

(1) Ve prospěch politické strany, politického hnutí nebo koalice se počítají i takové hlasovací lístky, na nichž jsou jména kandidátů škrtnuta, změněna nebo dopsána. K takovým úpravám se nepřihlíží. Pokud volič dal na hlasovacím lístku přednostní hlas více než 2 kandidátům, počítá se takový hlasovací lístek ve prospěch politické strany, politického hnutí nebo koalice; ani k jednomu přednostnímu hlasu se však nepřihlíží.

(2) Neplatný je hlasovací lístek, který není na předepsaném tiskopise, který je přetržený nebo který není vložen do úřední obálky. Poškození nebo přeložení hlasovacího lístku nemá vliv na jeho platnost, pokud jsou z něho patrné potřebné údaje. Hlas voliče je neplatný, je-li v úřední obálce několik hlasovacích lístků. Při souběhu voleb do Evropského parlamentu s jiným druhem voleb je neplatný hlasovací lístek, který byl odevzdán do volební schránky pro jiný druh voleb (§ 64).

(3) Platnost hlasovacího lístku potvrdí okrsková volební komise.

§ 44

Zápis o průběhu a výsledku hlasování ve volebním okrsku

(1) Okrsková volební komise vyhotoví ve dvojím stejnopise zápis o průběhu a výsledku hlasování. Zápis podepíše členové okrskové volební komise; jestliže některý z členů této komise podpis odepře, uvedou se důvody v samostatné příloze k zápisu.

(2) V zápise okrskové volební komise o průběhu a výsledku hlasování se uvede

- a) doba počátku a ukončení hlasování, popřípadě jeho odročení, přerušení nebo prodloužení s uvedením důvodů,
- b) celkový počet osob ve volebním okrsku zapsaných do výpisu ze seznamu pro volby do Evropského parlamentu,
- c) počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky,
- d) počet odevzdaných úředních obálek,
- e) počet platných hlasů odevzdaných pro každou politickou stranu, politické hnutí nebo koalici a počet platných hlasů celkem,
- f) počet platných přednostních hlasů odevzdaných pro jednotlivé kandidáty,
- g) v samostatné příloze k zápisu stručný obsah oznámení a stížností, které byly podány okrskové volební komisi, usnesení, která komise přijala, a jejich stručné odůvodnění.

(3) K uvedení údajů podle odstavce 2 písm. f) okrsková volební komise využije potřebný počet nepoužitých hlasovacích lístků, které po ukončení hlasování pro tento účel

výslovně jako pomocné hlasovací lístky pro sčítání přednostních hlasů označil předseda okrskové volební komise za přítomnosti členů okrskové volební komise.

(4) Využije-li okrsková volební komise pro vyhotovení zápisu o průběhu a výsledku hlasování, popřípadě i pro vyhotovení údajů na technickém nosiči počítač, využije programové vybavení dodané Českým statistickým úřadem.

§ 45

Předání zápisu o průběhu a výsledku hlasování Českému statistickému úřadu

(1) Po podepsání zápisu o průběhu a výsledku hlasování předseda okrskové volební komise nebo pověřený člen okrskové volební komise předá 1 stejnopis zápisu o průběhu a výsledku hlasování, popřípadě i výsledek hlasování na technickém nosiči neprodleně Českému statistickému úřadu na pracovišti u pověřeného obecního úřadu.

(2) Jestliže se v předávaném zápisu o průběhu a výsledku hlasování vyskytnou chyby, budou v případě, že je předseda okrskové volební komise nebo pověřený člen okrskové volební komise zmocněn k odstranění chyb v zápise o průběhu a výsledku hlasování, ve spolupráci s nimi na místě odstraněny; pokud však není předseda nebo pověřený člen okrskové volební komise k opravě těchto chyb zmocněn, nebo jde o chyby, jejichž oprava je možná pouze s využitím materiálů uložených ve volební místnosti, bude zápis o průběhu a výsledku hlasování odmítnut a stanovena lhůta k odstranění chyb a předání nového zápisu o průběhu a výsledku hlasování.

(3) Po převzetí zápisu o průběhu a výsledku hlasování do dalšího zpracování obdrží předseda okrskové volební komise nebo pověřený člen okrskové volební komise písemný doklad ve formě počítačové sestavy osvědčující, že výsledek hlasování ve volebním okrsku byl do dalšího zpracování převzat bezchybně. Český statistický úřad zároveň vydá pokyn, že okrsková volební komise může své zasedání ukončit. Tím není dotčen § 50.

(4) Nesplní-li okrsková volební komise na výzvu Českého statistického úřadu povinnosti podle odstavce 1 do 24 hodin od zahájení sčítání hlasů podle § 40, popřípadě ve lhůtě stanovené podle odstavce 2, může být celkový výsledek voleb zpracován bez tohoto volebního okrsku. Po uplynutí této lhůty se již k výsledku hlasování z tohoto volebního okrsku nepřihlíží.

(5) Okrsková volební komise zapečetí stejnopis zápisu o průběhu a výsledku hlasování, odevzdané voličské průkazy, odevzdané hlasovací lístky a úřední obálky, výpis ze seznamu pro volby do Evropského parlamentu, doklad o převzetí výsledku hlasování do dalšího zpracování a případný zápis o kontrole provedené Ministerstvem vnitra nebo krajským úřadem. Okrsková volební komise uvedené dokumenty předá spolu s ostatní volební dokumentací do úschovy obecnímu úřadu.

§ 46

Informování politických stran, politických hnutí a koalic

(1) Každá politická strana, politické hnutí a koalice, jejichž kandidátní listina byla zaregistrována, může sdělit nejpozději 15 dnů přede dnem voleb kontaktní adresu Českému

statistickému úřadu. Český statistický úřad neprodleně sdělí politickým stranám, politickým hnutím a koalicím parametry pro technické připojení k Českému statistickému úřadu za účelem předávání informací o výsledcích voleb na úrovni České republiky v elektronické podobě; připojení si zabezpečují politické strany, politická hnutí a koalice na vlastní náklady.

(2) Český statistický úřad zašle neprodleně po podepsání zápisu souhrnné informace o výsledku voleb v písemné podobě na adresu zmocněnců politických stran, politických hnutí a koalic, jejichž kandidátní listina byla zaregistrována, popřípadě jim předá informace v elektronické podobě.

§ 47

Postup do skrutinia

(1) Na základě výsledků hlasování převzatých z volebních okrsků u pověřených obecních úřadů podle § 45 zjistí Český statistický úřad celkový počet platných hlasů, které byly odevzdány pro všechny politické strany, politická hnutí a koalice.

(2) Do skrutinia postupuje každá politická strana, politické hnutí a koalice, která získala alespoň 5 % z celkového počtu odevzdaných platných hlasů.

§ 48

Skrutinium

(1) Počet platných hlasů pro každou z politických stran, politických hnutí a koalic, které postoupily do skrutinia, se postupně dělí čísly 1, 2, 3 a dále vždy číslem o 1 vyšším. Vypočte se tolik podílů, kolik kandidátů je uvedeno na hlasovacím lístku, nezapočítávají se však kandidáti, kteří se kandidatury po zaregistrování kandidátní listiny vzdali nebo byli odvoláni podle § 24. Hodnoty podílů se vypočítávají a uvádějí na 2 desetinná místa se zaokrouhlením nahoru.

(2) Všechny podíly vypočtené podle odstavce 1 se seřadí sestupně podle velikosti a uvede se seznam tolika podílů, kolik poslanců se volí. V případě rovnosti 2 a více podílů v této řadě je pro jejich pořadí rozhodující počet hlasů pro politickou stranu, politické hnutí nebo koalici, a je-li i tento shodný, rozhodne o pořadí podílu los. Zároveň s velikostí podílu se uvede i označení politické strany, politického hnutí nebo koalice, která tohoto podílu dosáhla.

(3) Za každý podíl obsažený v seznamu podle odstavce 2 politické straně, politickému hnutí nebo koalici připadne 1 mandát.

(4) V rámci jednotlivých politických stran, politických hnutí a koalic případnou mandáty podle odstavce 2 kandidátům podle pořadí, jak jsou uvedeni na hlasovacím lístku.

(5) Jestliže však některý z kandidátů získal takový počet přednostních hlasů, který činí nejméně 7 % z celkového počtu platných hlasů odevzdaných pro tuto politickou stranu, politické hnutí nebo koalici, připadne mandát přednostně tomuto kandidátovi.

(6) V případě, že více kandidátů splnilo podmínku podle odstavce 5 a politická strana, politické hnutí nebo koalice získala více mandátů, případnou mandáty přednostně kandidátům, kteří splnili podmínku podle odstavce 5, a to postupně v pořadí podle nejvyššího počtu získaných přednostních hlasů; v případě rovnosti počtu přednostních hlasů je rozhodující pořadí kandidáta na hlasovacím lístku. Kandidátům, kteří nesplnili podmínku podle odstavce 5, případnou mandáty v pořadí, jak jsou uvedeni na hlasovacím lístku.

(7) Nezvolení kandidáti politických stran, politických hnutí a koalic, které získaly alespoň 1 mandát, se stávají náhradníky. Pro stanovení pořadí náhradníků v rámci těchto politických stran, politických hnutí a koalic se postupuje obdobně podle odstavců 4 až 6.

§ 49

Zápis Státní volební komise a uveřejnění výsledků voleb

(1) Po provedení skrutinia schválí Státní volební komise zápis o výsledku voleb předaný Českým statistickým úřadem. Zápis podepíše členové Státní volební komise; jestliže některý z členů této komise podpis odepře, uvedou se důvody v samostatné příloze k zápisu.

(2) V zápise Státní volební komise se uvede

- a) celkový počet osob zapsaných ve výpisech ze seznamů pro volby do Evropského parlamentu,
- b) celkový počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky,
- c) údaj o počtu odevzdaných úředních obálek,
- d) počet platných hlasů odevzdaných pro každou politickou stranu, politické hnutí a koalici zvlášť,
- e) jména a příjmení kandidátů, kteří byli zvoleni, v členění podle politických stran, politických hnutí a koalic, a kandidátů, kteří se stali náhradníky, spolu s údaji o výsledcích přednostního hlasování.

(3) Státní volební komise vyhlásí a uveřejní celkové výsledky voleb neprodleně po podepsání zápisu o výsledku voleb v denním periodickém tisku¹⁹⁾ a zároveň je zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup s uvedením data uveřejnění v denním periodickém tisku.

§ 50

Ukončení činnosti okrskové volební komise

Činnost okrskové volební komise je ukončena patnáctým dnem po vyhlášení výsledku voleb do Evropského parlamentu Státní volební komisí.

¹⁹⁾ § 3 zákona č. 46/2000 Sb., o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů (tiskový zákon).

§ 51
Osvědčení o zvolení

(1) Státní volební komise vydá kandidátům zvoleným za poslance Evropského parlamentu do 1 měsíce od uveřejnění výsledků voleb osvědčení o tom, že byli zvoleni.

(2) Státní volební komise vydá osvědčení o zvolení poslancem kandidátovi v pořadí podle § 48 do 7 dnů od právní moci rozhodnutí soudu o neplatnosti volby kandidáta.

Hlava VII
**Vznik a zánik mandátu, neslučitelnost funkcí
a nastupování náhradníků**

§ 52

(1) Mandát poslance Evropského parlamentu vzniká zahájením první schůze Evropského parlamentu v novém pětiletém funkčním období Evropského parlamentu. 41976
X1008
(01)

(2) Mandát poslance Evropského parlamentu zaniká 41976
a) úmrtím, X1008
b) ztrátou volitelnosti podle § 5, (01)
c) uplynutím funkčního období,
d) vzdáním se mandátu, nebo
e) vznikem neslučitelnosti funkcí (§ 53).

(3) Zánik mandátu vysloví Státní volební komise usnesením na zasedání, které za tímto účelem nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy mandát zanikl, svolá. Toto usnesení Státní volební komise neprodleně zašle tomu, kdo je oprávněn domáhat se proti němu ochrany u soudu (§ 57 odst. 3). Současně toto usnesení vyvěsí na úřední desce Ministerstva vnitra v budově, kde Státní volební komise sídlí, a uveřejní ho způsobem umožňujícím dálkový přístup. Za doručení se usnesení považuje třetím dnem ode dne vyvěšení.

§ 53

(1) Funkce poslance Evropského parlamentu je neslučitelná 41976
a) se členstvím v Komisi Evropských společenství, X1008
b) s funkcí soudce, generálního advokáta nebo tajemníka Soudního dvora Evropských společenství, (01)
c) se členstvím u Účetního dvora Evropských společenství,
d) se členstvím v Hospodářském a sociálním výboru Evropského společenství a Evropského společenství pro atomovou energii,
e) se členstvím ve výborech nebo jiných orgánech vytvořených na základě Smluv o založení Evropského společenství uhlí a oceli, Evropského hospodářského společenství a Evropského společenství pro atomovou energii za účelem správy finančních prostředků

Evropských společenství,

- f) se členstvím ve výborech nebo jiných orgánech vytvořených na základě Smluv o založení Evropského společenství uhlí a oceli, Evropského hospodářského společenství a Evropského společenství pro atomovou energii k provádění stálých přímých správních úkolů,
- g) se členstvím v Radě guvernérů, v Řídícím výboru, nebo se zaměstnaneckým poměrem v Evropské investiční bance, anebo
- h) s postavením úředníka v činné službě nebo zaměstnance orgánů Evropských společenství nebo k nim připojených specializovaných orgánů.

(2) Funkce poslance Evropského parlamentu je dále neslučitelná

- a) se členstvím ve vládě České republiky,
- b) s úřadem prezidenta České republiky,
- c) s funkcí poslance Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky,
- d) s funkcí senátora Senátu Parlamentu České republiky,
- e) s funkcí soudce České republiky,
- f) s funkcí státního zástupce České republiky,
- g) s funkcí Veřejného ochránce práv České republiky, nebo
- h) s dalšími funkcemi, které stanoví zvláštní zákon.

41976
X1008
(01)

§ 54

Nastupování náhradníků

(1) Uprázdnil-li se mandát, nastupuje náhradník z kandidátní listiny téže politické strany, politického hnutí nebo koalice, a to v pořadí podle výsledků voleb.

(2) Není-li náhradníka téže politické strany, politického hnutí nebo koalice, zůstane mandát až do konce volebního období uprázdněn.

(3) Byla-li politická strana nebo politické hnutí zrušeno, náhradník nenastupuje a mandát zůstane uprázdněn do konce funkčního období. Jde-li však o koalici, nenastupuje ten náhradník, který byl navržen politickou stranou nebo politickým hnutím, které bylo zrušeno, a mandát získává další náhradník z jiné politické strany nebo politického hnutí sdruženého v koalici.

(4) Byla-li činnost politické strany nebo politického hnutí nebo některé politické strany nebo politického hnutí tvořícího koalici pozastavena, po dobu pozastavení činnosti zůstává mandát uprázdněn a náhradník nenastupuje.

(5) Nastoupení náhradníka vysloví Státní volební komise do 15 dnů po dni, ve kterém zanikl mandát poslance Evropského parlamentu, nebo v případě podle odstavce 4 do 15 dnů po dni, ve kterém byla obnovena činnost politické strany nebo politického hnutí¹²⁾. Dojde-li namísto obnovy činnosti politické strany nebo politického hnutí k jejímu zrušení a je-li tato politická strana nebo politické hnutí součástí koalice, postupuje Státní volební komise podle odstavce 3.

(6) Státní volební komise předá náhradníkovi osvědčení o tom, že se stal poslancem Evropského parlamentu, a kterým dnem se jím stal, a uvědomí o této skutečnosti neprodleně Evropský parlament.

Hlava VIII Soudní přezkum

§ 55

Ve věcech chyb a nedostatků v seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu se lze do 30 dnů přede dnem voleb domáhat rozhodnutí soudu podle zvláštního právního předpisu¹³⁾. 393 L0109

§ 56

Proti rozhodnutí o odmítnutí kandidátní listiny, rozhodnutí o škrtnutí kandidáta na kandidátní listině a proti rozhodnutí o registraci kandidátní listiny se může politická strana, politické hnutí nebo koalice, které podaly kandidátní listinu, a u škrtnutí kandidáta i tento kandidát do 2 dnů od doručení rozhodnutí domáhat ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu¹³⁾.

§ 57

(1) Podáním návrhu na neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu¹³⁾ každý volič zapsaný do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu nebo do výpisu z něj, a každá politická strana, politické hnutí nebo koalice, jejichž kandidátní listina byla pro volby do Evropského parlamentu na území České republiky zaregistrována, (dále jen „navrhovatel“). Návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb Státní volební komisí.

(2) Návrh na neplatnost volby kandidáta může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledek volby tohoto kandidáta.

(3) Proti usnesení, kterým Státní volební komise vyslovila, že mandát poslance Evropského parlamentu zaniká, se může poslanec, kterému takto mandát zanikl, nebo politická strana, politické hnutí nebo koalice, na jejíž kandidátní listině tento poslanec ve volbách do Evropského parlamentu kandidoval, domáhat do 2 dnů od doručení rozhodnutí ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu.¹³⁾

§ 58

(1) K řízení podle § 56 a 57 je příslušný Nejvyšší správní soud České republiky.

(2) V řízení o ochraně ve věcech seznamu voličů, registrace, neplatnosti voleb, anebo o ochraně ve věcech zániku mandátu postupuje soud obdobně podle části třetí hlavy II dílu 4 soudního řádu správního.¹³⁾

Hlava IX Volební kampaň, nároky členů okrskových volebních komisí a nároky kandidátů

§ 59 Volební kampaň

(1) Pro volební kampaň může starosta vyhradit plochu pro vylepení volebních plakátů, a to 16 dnů přede dnem voleb. Možnost jejího využívání musí odpovídat zásadě rovnosti kandidujících politických stran, politických hnutí a koalic.

(2) Volební kampaň musí probíhat čestně a poctivě, zejména nesmí být o kandidátech, politických stranách, politických hnutích nebo koalicích, na jejichž kandidátních listinách jsou uvedeni, zveřejňovány nepravdivé údaje.

(3) V době počínající třetím dnem přede dnem voleb do Evropského parlamentu a končící ukončením hlasování na území České republiky nesmějí být žádným způsobem zveřejňovány výsledky předvolebních a volebních průzkumů.

(4) Pro volby do Evropského parlamentu mají v době počínající 16 dnů a končící 48 hodin před zahájením voleb kandidující politické strany, politická hnutí a koalice, jejichž kandidátní listina byla zaregistrována, vyhrazeno v Českém rozhlase celkem 14 hodin a v České televizi celkem 14 hodin v rámci jejich vysílacích okruhů bezplatně poskytnutého vysílacího času, který se rozdělí kandidujícím politickým stranám, politickým hnutím a koalicím rovným dílem. Termíny vysílacích časů se určí losem. Odpovědnost za obsah těchto pořadů mají politické strany, politická hnutí a koalice.

(5) Ve dnech voleb je zakázána volební agitace pro politické strany, politická hnutí, koalice a kandidáty v objektu, v němž je umístěna volební místnost, a v jeho bezprostředním okolí.

(6) Členové okrskových volebních komisí nesmějí poskytovat informace o průběhu voleb, a to až do podepsání zápisu o průběhu a výsledku hlasování; zákaz se nevztahuje na informace o počtu voličů, kteří již hlasovali.

§ 60 Nároky kandidátů

(1) Kandidát má právo, aby ode dne následujícího po registraci kandidátní listiny do dne předcházejícího dni voleb mu ten, k němuž je v pracovním nebo obdobném poměru,

poskytl pracovní volno bez náhrady mzdy. Činnost kandidáta v tomto období je jiným úkonem v obecném zájmu²⁰⁾.

(2) Okolnost, že je někdo kandidátem, nesmí být na újmu v jeho pracovněprávních nebo obdobných vztazích. Doba pracovního volna podle předchozího odstavce se považuje za dobu výkonu práce.

§ 61

Nároky členů okrskových volebních komisí

Člen okrskové volební komise má nárok na zvláštní odměnu za výkon funkce. Nárok člena okrskové volební komise na pracovní volno s náhradou mzdy od zaměstnavatele spojené s výkonem funkce upravují pracovněprávní předpisy.²⁰⁾ Členovi okrskové volební komise, který není v pracovním poměru ani v poměru obdobném pracovnímu poměru, avšak je výdělečně činný, přísluší paušální náhrada ušlého výdělku za dobu výkonu funkce člena okrskové volební komise.

Hlava X

Přestupky a jiný správní delikt

§ 62

(1) Přestupku se dopustí volič, který požádal o zápis do volební evidence v jiném členském státě a zároveň požádá o zápis do seznamu pro volby do Evropského parlamentu v České republice. K projednání přestupku je příslušný pověřený obecní úřad podle místa trvalého pobytu nebo místa pobytu voliče. Za tento přestupek lze uložit pokutu až do výše 5 000 Kč; pokuta je příjmem státního rozpočtu. Na projednání přestupku se vztahuje zvláštní právní předpis²¹⁾.

(2) Přestupku se dopustí fyzická osoba, která v době počínající třetím dnem přede dnem voleb do Evropského parlamentu a končící ukončením hlasování na území České republiky zveřejní předvolební a volební průzkumy. K projednání přestupku je příslušný krajský úřad podle místa trvalého pobytu nebo místa pobytu fyzické osoby, která předvolební a volební průzkumy zveřejní. Za tento přestupek lze uložit pokutu až do výše 30 000 Kč. Na ukládání pokuty se vztahuje zvláštní právní předpis²¹⁾.

§ 63

²⁰⁾ Vyhláška č. 18/1991 Sb., o jiných úkonech v obecném zájmu, ve znění vyhlášky č. .../2003 Sb.

²¹⁾ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění zákona č. 337/1992 Sb., zákona č. 344/1992 Sb., zákona č. 359/1992 Sb., zákona č. 67/1993 Sb., zákona č. 290/1993 Sb., zákona č. 82/1995 Sb., zákona č. 237/1995 Sb., zákona č. 279/1995 Sb., zákona č. 289/1995 Sb., zákona č. 112/1998 Sb., zákona č. 168/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 151/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 361/2000 Sb., zákona č. 370/2000 Sb., nálezu Ústavního soudu uveřejněného pod č. 52/2001 Sb., zákona č. 164/2001 Sb., zákona č. 254/2001 Sb., zákona č. 265/2001 Sb., zákona č. 273/2001 Sb., zákona č. 274/2001 Sb., zákona č. 312/2001 Sb., zákona č. 6/2002 Sb. a zákona č. 62/2002 Sb.

Jiného správního deliktu se dopustí právnická osoba, která při provozování rozhlasového nebo televizního vysílání nebo při vydávání tisku v době počínající třetím dnem přede dnem voleb do Evropského parlamentu a končící ukončením hlasování na území České republiky zveřejní předvolební a volební průzkumy. Za tento správní delikt lze uložit pokutu až do výše 500 000 Kč. Pokutu uloží krajský úřad místně příslušný podle sídla právnické osoby. Řízení o uložení pokuty musí být pravomocně ukončeno do 3 let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo. Při stanovení výše pokuty se přihlédne k závažnosti a způsobu protiprávního jednání. Uložením pokuty nejsou dotčena ustanovení zvláštního zákona²²⁾. Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí, jímž byla uložena. Pokuta je příjmem kraje, který ji uložil.

Hlava XI Ustanovení společná a zmocňovací

§ 64

- (1) Konají-li se volby do Evropského parlamentu v týž den s jiným druhem voleb
- a) okrskové volební komise zřízené podle tohoto zákona plní úkoly okrskových volebních komisí pro všechny druhy voleb,
 - b) upozorní starosta v oznámení podle § 32 na zvláštnosti hlasování při souběhu voleb a zároveň se informace vyvěsí ve volební místnosti včetně prostorů určených pro úpravu hlasovacích lístků,
 - c) zajistí obecní úřad, aby ve všech volebních místnostech v jeho správním obvodu byly nejméně 2 volební schránky a 2 přenosné volební schránky tak, aby hlasy odevzdané pro volby do Evropského parlamentu a hlasy odevzdané pro ostatní druhy voleb byly odděleny, a na těchto volebních schránkách zřetelně vyznačí, pro který druh voleb jsou určeny,
 - d) okrsková volební komise sečte po ukončení hlasování hlasy z volebních schránek určených pro jiné druhy voleb než pro volby do Evropského parlamentu postupem daným zvláštním právním předpisem²³⁾, poté postupuje podle hlavy VI tohoto zákona.

(2) K ukončení činnosti okrskové volební komise může v tomto případě dojít až tehdy, jsou-li splněny úkoly okrskové volební komise pro všechny druhy voleb.

§ 65

Příspěvek na úhradu volebních nákladů

²²⁾ § 63 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů.

²³⁾ Zákon č. 247/1995 Sb., ve znění zákona č. 212/1996 Sb., nálezů Ústavního soudu uveřejněného pod č. 243/1999 Sb., zákona č. 204/2000 Sb., nálezů Ústavního soudu uveřejněného pod č. 64/2001 Sb., zákona č. 491/2001 Sb. a zákona č. 37/2002 Sb.

Zákon č. 491/2001 Sb..

Zákon č. 130/2000 Sb..

Český statistický úřad po ověření volby poslanců do Evropského parlamentu sdělí Ministerstvu financí údaje o počtu platných hlasů odevzdaných pro jednotlivé politické strany, politická hnutí nebo koalice. Politické straně, politickému hnutí nebo koalici, která ve volbách získala nejméně 1 % z celkového počtu platných hlasů, bude za každý odevzdaný hlas ze státního rozpočtu uhrazeno 30 Kč.

§ 66

Výdaje správních úřadů a volebních orgánů spojené s volbami do Evropského parlamentu se hradí ze státního rozpočtu.

§ 67

Lhůty

(1) Do běhu lhůty se nezapočítává den rozhodný pro počátek lhůty; to neplatí, jde-li o lhůtu určenou podle hodin.

(2) Lhůty určené podle hodin končí uplynutím hodiny, která se svým označením shoduje s hodinou, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty.

(3) Lhůta určená podle dnů je zachována, je-li poslední den lhůty učiněn úkon u příslušného orgánu, a to nejpozději do 16.00 hodin.

(4) Lhůty nelze prodloužit ani prominout jejich zmeškání.

§ 68

Na postup podle tohoto zákona se správní řád, s výjimkou řízení podle § 62 a 63, nevztahuje.

§ 69

Na organizačně technická opatření učiněná podle tohoto zákona příslušnými správními úřady k přípravě organizace voleb do Evropského parlamentu již přede dnem nabytí jeho účinnosti se, pokud neodporují zákonu, hledí tak, jako by byla učiněna za jeho účinnosti.

§ 70

- (1) Ministerstvo vnitra stanoví vyhláškou
- a) postup obecních úřadů při sestavování a vedení seznamů voličů pro volby do Evropského parlamentu,
 - b) v dohodě s Českým statistickým úřadem
 1. postup Ministerstva vnitra při předávání podkladů z kandidátních listin pro vytvoření registrů a číselníků kandidátů a kandidujících politických stran, politických hnutí a koalic Českým statistickým úřadem a při kontrole správnosti údajů uváděných

- politickými stranami, politickými hnutími a koalicemi při podávání kandidátních listin,
2. postup Státní volební komise při losování čísel pro označení hlasovacích lístků,
 3. postup Ministerstva vnitra, krajských úřadů a obecních úřadů při úschově a archivaci hlasovacích lístků a ostatní volební dokumentace,
 4. vzor kandidátní listiny, hlasovacího lístku, voličského průkazu, osvědčení o zvolení, vzory tiskopisů pro zjišťování a zpracování výsledků hlasování ve volbách do Evropského parlamentu a dalších volebních dokumentů,
- c) v dohodě s Ministerstvem financí bližší podmínky způsobu složení a vrácení příspěvku,
- d) v dohodě s Ministerstvem práce a sociálních věcí a s Ministerstvem financí výši zvláštní odměny za výkon funkce člena okrskové volební komise, způsob její úhrady a výplaty a výši paušální náhrady ušlého výdělků za dobu výkonu funkce člena okrskové volební komise podle § 61.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o volbách do Parlamentu České republiky

§ 71

§ 89 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně některých zákonů, zní:

„§ 89

(1) Ve věcech chyb a nedostatků ve zvláštním seznamu voličů se lze domáhat ochrany před soudem.

(2) Soud v řízení podle odstavce 1 postupuje obdobně podle části třetí hlavy II dílu 4 soudního řádu správního.“

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy

§ 72

Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění zákona č. 34/1970 Sb., zákona č. 60/1988 Sb., zákona č. 173/1989 Sb., zákonného opatření předsednictva České národní rady č. 9/1990 Sb., zákona č. 126/1990 Sb., zákona č. 203/1990 Sb., zákona č. 288/1990 Sb., zákonného opatření předsednictva České národní rady č. 305/1990 Sb., zákona č. 575/1990 Sb., zákona č. 173/1991 Sb., zákona č. 283/1991 Sb., zákona č. 19/1992 Sb., zákona č. 23/1992 Sb., zákona č. 239/1992 Sb., zákonného opatření předsednictva České národní rady č. 350/1992 Sb., zákona č. 474/1992 Sb., zákona č. 548/1992 Sb., zákona č. 358/1992 Sb., zákona

č. 359/1992 Sb., zákona č. 21/1993 Sb., zákona č. 166/1993 Sb., zákona č. 285/1993 Sb., zákona č. 47/1994 Sb., zákona č. 89/1995 Sb., zákona č. 289/1995 Sb., zákona č. 135/1996 Sb., zákona č. 272/1996 Sb., zákona č. 152/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 148/1998 Sb., zákona č. 63/2000 Sb., zákona č. 130/2000 Sb., zákona č. 204/2000 Sb., zákona č. 365/2000 Sb., zákona č. 154/2000 Sb., zákona č. 239/2000 Sb., zákona č. 257/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 458/2000 Sb., zákona č. 256/2001 Sb., zákona č. 13/2002 Sb. a zákona č. 47/2002 Sb., se mění takto:

1. V § 6 odst. 3 se na konci písmene k) doplňují tato slova: „a plní úkoly při volbách do Evropského parlamentu“.
2. V § 12 odst. 1 písmeno l) zní:
„l) volby do zastupitelstev územní samosprávy, do Parlamentu České republiky a volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky,“.

ČÁST ČTVRTÁ

ÚČINNOST

§ 73

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2003.

Důvodová zpráva

Obecná část

Volit do Evropského parlamentu zástupce svých obyvatel přísluší pouze zemi, která je členským státem Evropské unie, a proto volby do Evropského parlamentu nebylo dosud nutně právem České republiky upravit.

V rámci jednání o přístupu České republiky k Evropské unii schválila vláda jako tzv. „referenční datum vstupu do EU“, tj. jako pracovní termín vstupu České republiky do Evropské unie, 1. leden 2003. Vstupem České republiky do Evropské unie vznikne automaticky občanům České republiky občanství Evropské unie a tím i právo volit své zástupce do zastupitelského orgánu Evropské unie – do Evropského parlamentu. K tomuto datu by měl nabýt účinnosti i předkládaný zákon.

V říjnu 1993 podepsala Česká republika Evropskou dohodu zakládající přidružení mezi Českou republikou na jedné straně a Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně druhé (dále jen „Evropská dohoda“), uveřejněná pod č. 7/1995 Sb. jako sdělení Ministerstva zahraničních věcí, ve znění pozdějších předpisů. Evropská dohoda nabyla účinnosti ke dni 1. února 1995.

Čl. 69 Evropské dohody obsahuje závazek České republiky ke sblížení svých stávajících i budoucích právních předpisů s právními předpisy Společenství, tj. závazek k harmonizaci práva České republiky s právem Společenství – v případě voleb do Evropského parlamentu jde konkrétně o transpozici směrnice ES – tj. její promítnutí do právního řádu České republiky vydáním nového předpisu České republiky s cílem vyvolat v právní úpravě České republiky stejné účinky, jaké mají v právní úpravě ES relevantní ustanovení této směrnice.

Právo ES tvoří především zakládající smlouvy Společenství a smlouvy, které je postupem času modifikovaly – tzv. primární právo, mezi ně patří i smlouva o Evropské unii (Maastrichtská smlouva, změněná Amsterdamskou smlouvou). Na základě primárního práva vytvářejí orgány Evropské unie právo sekundární – např. směrnice. Obsah materiálního práva Společenství musí být v okamžiku přijetí nového členského státu fakticky naplněn – tzn. skutečnosti a povinnosti, které toto právo stanoví, musí být až na povolené výjimky splněny.

Smlouva o založení Evropského společenství (dále jen „Smlouva o založení ES“) zakotvuje principy voleb do Evropského parlamentu (Čl. 19) – volby do Evropského parlamentu mají být prováděny ve všech členských státech podle jednotné procedury a Rada má doporučit členským státům přijetí odpovídajících pravidel. Tato pravidla Rada částečně vymezila ve své směrnici 93/109/ES (Směrnice Rady, kterou se stanoví podrobná opatření pro výkon práva občanů Evropské unie, kteří mají bydliště v některém členském státě a nejsou jeho státními příslušníky, volit a být voleb ve volbách do Evropského parlamentu – 393L0109).

Zásady voleb do Evropského parlamentu upravuje rovněž „Akt týkající se volby zástupců Shromáždění přímým všeobecným hlasováním z 8. října 1976 (dále jen „evropský volební zákon“). Právní povahu tohoto předpisu je možno nahlížet z pohledu toho, že „novelizuje“ ustanovení Smlouvy o založení Evropského hospodářského společenství, tedy normu primárního práva, a proto jej lze také řadit do sféry práva primárního. (Shromáždění, ze kterého se vyvinul Evropský parlament, bylo jedním z původních orgánů EHS). Po formální stránce však jde pouze o rozhodnutí představitelů členských států zasedajících v Radě, které nelze zařadit ani pod nařízení ani pod směrnice a vzhledem k výše uvedenému není jednoznačné, zda evropský volební zákon má přímou právní účinnost či nikoliv. Proto

došli předkladatelé k závěru, že je nezbytné klíčová ustanovení volebního zákona do návrhu zákona přenést.

V českém právním řádu bylo třeba vycházet zejména z Listiny základních práv a svobod, a to Čl. 21, podle kterého mají občané právo podílet se na správě veřejných věcí svobodnou volbou svých zástupců a z čl. 3 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 209/1992 Sb.).

Při přípravě zákona o volbách do Evropského parlamentu se vycházelo ze všech výše uvedených obecně závazných právních předpisů, ze struktury zákona o volbách do Parlamentu České republiky a z dostupné rámcové úpravy voleb do Evropského parlamentu v některých členských státech Evropské unie. Rovněž byla zohledněna Charta základních práv Evropské unie.

Návrh zákona je plně slučitelný s právem ES a s právním pořádkem České republiky.

Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet činí minimálně 842 000 000 Kč. Tato částka je odvozena z faktických nákladů na volby do Parlamentu České republiky a zahrnuje náklady na tisk hlasovacích lístků cca 130 mil. Kč, náklady na služby telekomunikací cca 20 mil. Kč, ostatní výdaje Ministerstva vnitra (mzdové, materiálové, překlady, nájemné) ve výši cca 2 mil. Kč, výdaje obcí cca 350 mil. Kč, výdaje Českého statistického úřadu cca 80 mil. Kč a náklady na příspěvky na úhradu volebních nákladů politickým stranám a politickým hnutím ve výši cca 260 mil. Kč.

Zvláštní část

K § 1

Ustanovení § 1 vymezuje působnost navrhovaného zákona. Zákon podle § 1 stanoví podmínky výkonu volebního práva, organizaci voleb a rozsah soudního přezkumu pro volby do Evropského parlamentu, které se konají na území České republiky. Obecné principy voleb v České republice stanovuje ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů – jde např. o volební systémy používané v České republice, o definici aktivního a pasivního volebního práva, atp.. Principy voleb do Evropského parlamentu Ústava s ohledem na datum jejího přijetí a na svůj vnitrostátní charakter nevymezuje.

Volby do Evropského parlamentu probíhají na území všech členských států Evropské unie; v těchto státech platí vlastní právní úprava voleb do Evropského parlamentu. Tento zákon upravuje průběh voleb do Evropského parlamentu pouze na území České republiky. Vychází přitom z právních předpisů upravujících zásady voleb do Evropského parlamentu, a to ze Smlouvy o založení Evropských společenství, evropského volebního zákona, a Směrnice Rady č. 93/109/ES (dále jen „Směrnice“). Poslanci Evropského parlamentu nezastupují své domovské státy (státy původu) ani státy bydliště, nýbrž jsou reprezentanty svých voličů, čímž požívají postavení nezávislých osob. Poslanci zvolení do Evropského parlamentu na území České republiky tedy nejsou zástupci České republiky, ale jejích obyvatel.

K § 2

Podle Směrnice volební systém nepodléhá harmonizaci s právem ES, neboť se jedná o výsostné právo každého státu stanovit, jakým způsobem budou voleni na jeho území zastupitelé. Volby do Evropského parlamentu se proto na území členských států konají za využití volebního systému jak většinového, tak systému poměrného zastoupení, zpravidla podle toho, jaká je úprava volebního systému v tom kterém státě v případě národního parlamentu. Všeobecné, rovné a přímé volební právo odpovídá právním závazkům České republiky na poli základních lidských práv a svobod, zejména pokud jde o politická práva, a, stejně jako tajné hlasování ve volbách, patří k základním rysům demokratického zřízení, jehož je Česká republika nositelem. Funkční období zástupců členských států v Evropském parlamentu je dáno Čl. 3 evropského volebního zákona. Zákonná úprava členského státu v tomto ohledu nemůže nic měnit.

Území České republiky je pro volby do Evropského parlamentu jedním volebním obvodem. Při volbách do Evropského parlamentu představují jednotlivé členské státy volební obvody, jejichž obyvatele reprezentuje daný počet zástupců, kteří jsou voleni dle právních předpisů toho kterého státu.

Česká republika zřídila zákonem č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých dalších zákonů, stále volební okrsky a samostatné volební okrsky, které využívá jako základní volebně-územní jednotky pro všechny druhy voleb. Stejný princip se předpokládá i pro volby do Evropského parlamentu. Zákon č. 491/2001 Sb., je proto zvláštním zákonem, na který ustanovení odkazuje.

Počet poslanců volených na území České republiky do Evropského parlamentu byl předběžně určen na reformní konferenci předcházející rozšíření Evropské unie konané v Nice ve dnech 7. – 10. prosince 2000, která se mimo jiné zabývala i počtem poslanců Evropského

parlamentu a rozdělením mandátů mezi stávající a (pro futuro) kandidátské státy. České republice bylo na této konferenci předběžně přiděleno 20 křesel v Evropském parlamentu. Závazný počet křesel v Evropském parlamentu stanoví až Smlouva, kterou Česká republika přistoupí k Evropské unii (budoucí Smlouva o přístupu České republiky k Evropské unii), na základě rozhodnutí stávajících členských států po jednání s Českou republikou, proto nelze konkrétní počet mandátů zatím v návrhu zákona uvádět.

K § 3

Lhůty, ve kterých je třeba volby do Evropského parlamentu vyhlásit, aby bylo možno organizačně a technicky zvládnout přípravu těchto voleb, vycházejí z úpravy voleb do Parlamentu ČR, dané zákonem č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o volbách do Parlamentu ČR“) neboť tyto lhůty se již osvědčily v praxi. Právo ES upravuje v čl. 10 evropského volebního zákona pouze to, že volby do Evropského parlamentu se konají v posledním roce funkčního období Evropského parlamentu. Konkrétní datum voleb vyhláší Rada Evropské unie (dále jen „Rada“). Lhůty ověřené v praxi České republiky je možno ponechat v právní úpravě České republiky, neboť Rada datum voleb do Evropského parlamentu po dohodě s členskými státy stanovuje v dostatečném časovém předstihu (až 2 roky před jejich konáním).

Forma vyhlášení voleb do Evropského parlamentu kopíruje tedy formu danou zákonem o volbách do Parlamentu ČR, není zde dosud důvodu právní úpravu jakkoliv měnit. Volby do Evropského parlamentu se konají na území všech členských států v časovém úseku, který vymezuje evropský volební zákon jako dobu od čtvrtka ráno do neděle. V tomto období musí proběhnout hlasování ve všech členských státech.

Navržené dny voleb – pátek a sobota - odpovídají právní úpravě v ostatních volebních zákonech v České republice a časovému rozpětí danému právem ES rovněž vyhovují.

K termínu „Rada Evropské unie“, který je v tomto ustanovení používán a dále je pro něj stanovena legislativní zkratka „Rada“, lze říci, že Rada se svým vlastním rozhodnutím vydaným v roce 1993 sama označila jako „Rada Evropské unie“. Stejný termín již ve své terminologii používají jiné návrhy zákonů – např. návrh zákona o ochraně státních hranic nebo již zmiňovaná „euronovela“ zákona o pobytu cizinců na území České republiky.

Pro užití tohoto termínu dále svědčí fakt, že při pouhém použití termínu „Rada“ bez předchozího zavedení legislativní zkratky, by mohlo docházet k interpretačním nejasnostem (viz Rada Evropy).

K § 4

Navržené ustanovení přesně vymezuje pojem „pracovní jazyky Evropské unie“, ve smyslu, v jakém ho návrh zákona používá, např. v případě překladů materiálů ve volebních místnostech. Ve smyslu návrhu zákona jde o jazyk anglický, francouzský a německý, který byl do návrhu zákona doplněn na základě výsledků připomínkových řízení. Ustanovení dále vymezuje pojem „komunikační centrála“, a to na základě poznatků, které vyplynuly z kontaktu s představiteli volebních orgánů některých členských států Evropské unie. Tento úřad nahlásí každý členský stát orgánům Evropské unie. Bližší úprava pro Českou republiku je pak obsažena v ustanovení § 9. Návrh zákona přitom využívá způsobu řešení této otázky ve stávajících členských státech Evropské unie, kde komunikační centrála jednoho

členského státu přijímá oznámení obcí z jiných členských států o tom, že občan tohoto státu požádal o zápis do volební evidence v dané obci.

K § 5

Ustanovení vymezuje aktivní volební právo do Evropského parlamentu analogicky na území České republiky. Při vymezení aktivního volebního práva vychází návrh zákona z Ústavy ČR a dále ze Směrnice. Ústava ČR stanoví v Čl. 18 odst. 3, že právo volit má každý občan ČR, který dosáhl věku 18 let. Ze Směrnice Čl. 2 bod 5., Čl. 4 odst. 1 a Čl. 9 pak vyplývá, že právo volit do Evropského parlamentu nesmí být Českou republikou upřeno ani občanům EU, kteří nejsou státními občany České republiky, avšak mají na území České republiky bydliště (pobyt). Délka pobytu 45 dnů je v daném případě vázána na možnost zápisu do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu a následné vyloučení duplicit mezi členskými státy.

Právo volit na území České republiky do Evropského parlamentu má tedy podle návrhu zákona každý občan České republiky, který dosáhl věku 18 let a občan jiného členského státu Evropské unie, který dosáhl věku 18 let a který je na území České republiky veden v evidenci obyvatel podle zákona o evidenci obyvatel a rodných číslech. Tento zákon dále odkazuje na zákon o pobytu cizinců na území České republiky, který byl tzv. „euronovelou“ z května 2002 uveden do souladu s právem Evropského společenství a tudíž režim, který pro pobyt občanů jiných členských států na území České republiky stanovuje, je s právem ES slučitelný. Je tedy zcela legitimní uvedený právní předpis při tvorbě návrhu zákona o volbách do Evropského parlamentu využít.

Stejně tak podle Směrnice bude mít občan České republiky, který splní podmínku pobytu v jiném členském státě, právo volit do Evropského parlamentu na území tohoto státu.

Překážkami pro výkon volebního práva do Evropského parlamentu na území České republiky je zákonem stanovené omezení osobní svobody z důvodu ochrany zdraví lidu a zbavení způsobilosti k právním úkonům. Úprava překážek ve výkonu volebního práva vychází z úpravy této problematiky v zákoně o volbách do Parlamentu České republiky.

Aktivní volební právo může volič vykonat v týchž volbách do Evropského parlamentu jen jednou, jak to vyplývá z evropského volebního zákona.

K § 6

Ustanovení upravuje pasivní volební právo do Evropského parlamentu na území České republiky.

Pasivní volební právo ve volbách do Evropského parlamentu má každý občan České republiky a občan jiného členského státu, který má právo volit do Evropského parlamentu na území České republiky podle tohoto zákona, dosáhl věku 21 let a není u něho překážka ve výkonu volebního práva spočívající ve zbavení způsobilosti k právním úkonům, a jde-li o občana jiného členského státu, není v zemi původu zbaven práva být volen. Pokud jde o občana více členských států, nesmí být zbaven práva být volen ani v jednom z nich.

Občan České republiky a občan jiného členského státu může své pasivní volební právo, tj. právo kandidovat do Evropského parlamentu, vykonat v týchž volbách jen jednou, v jednom volebním obvodu, na území jednoho členského státu. Kandidovat může občan EU dle své volby buď na území svého členského státu bydliště nebo členského státu původu.

Věková hranice 21 let byla převzata z dikce Ústavy, která upravuje pasivní volební právo pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky; návrh vychází z toho, že podmínky kandidatury do zastupitelských sborů si každý stát upravuje samostatně, podle svých zvyklostí a zkušeností – ČR podle Ústavy stanovuje věkovou způsobilost pro výkon funkce poslance na 21 let.

K § 7

Ustanovení obsahuje taxativní výčet volebních orgánů pro volby do Evropského parlamentu konané na území České republiky.

Volebními orgány pro volby do Evropského parlamentu jsou Státní volební komise, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo zahraničních věcí, zastupitelský úřad, Český statistický úřad, krajský úřad, pověřený obecní úřad, obecní úřad, starosta obce, starosta pověřeného obecního úřadu, ředitel krajského úřadu a okrsková volební komise.

Činnost těchto volebních orgánů je výkonem státní správy.

Úkoly pověřených obecních úřadů budou plnit v hlavním městě Praze a ve městech Brno, Ostrava a Plzeň úřady městských částí a městských obvodů.

V souvislosti s tímto ustanovením vznikla nutnost novelizovat kompetenční zákon (zákon č. 2/1969 Sb., ve znění pozdějších předpisů) - tato novela je rovněž zahrnuta v předkládaném návrhu zákona – tvoří část třetí návrhu zákona.

Je třeba rovněž zmínit na první pohled patrnou odlišnost od výčtů volebních orgánů v dosavadních volebních zákonech – ve výčtu volebních orgánů v tomto návrhu zákona nejsou uvedeny okresní úřady. Předpokládá se totiž, že činnost okresních úřadů bude v době projednávání návrhu zákona již ukončena. Pokud tomu tak nebude, bude do návrhu zákona jako další volební orgán zařazen opět okresní úřad.

Na základě zkušeností z praxe bylo do návrhu zákona vloženo společné ustanovení, týkající se osvědčení o zvláštní způsobilosti na úseku voleb, a to s ohledem na stávající úpravu tohoto institutu v několika volebních zákonech. Pro výkon činnosti na úseku voleb do Evropského parlamentu je postačující, aby zaměstnanec měl některé z osvědčení, které je pro všechny druhy voleb vyžadované od úředníků některých volebních orgánů při činnostech vymezených zákonem o volbách do Parlamentu České republiky, zastupitelstev krajů nebo zastupitelstev obcí.

K § 8

Ustanovení upravuje okruh úkolů, které plní při volbách do Evropského parlamentu Státní volební komise.

Státní volební komise je stálým volebním orgánem na úseku voleb; byla zřízena zvláštním právním předpisem, kterým je zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů. Úkoly Státní volební komise pro volby do Evropského parlamentu vymezuje návrh zákona taxativně.

Úkoly stanovené Státní volební komisí vyplývají z jejího postavení jako vrcholného řídicího volebního orgánu zabezpečujícího organizačně technické otázky voleb. Obdobné úkoly plní i pro ostatní druhy voleb; pro účely voleb do Evropského parlamentu jsou dány navíc některé úkoly, vyplývající ze specifiky těchto voleb, jde např. o předání celkového výsledku voleb Evropskému parlamentu, informování Evropského parlamentu o uprázdnění

mandátu v souvislosti s jeho zánikem podle právního předpisu České republiky a o nástupu náhradníka.

K § 9

Ustanovení upravuje postavení Ministerstva vnitra a jeho úkoly ve volebním procesu při volbách do Evropského parlamentu. Postavení Ministerstva vnitra jako ústředního správního úřadu na úseku voleb je zakotveno již zákonem č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy, ve znění pozdějších předpisů.

Kromě úkolů, které Ministerstvo vnitra plnilo již podle zákona o volbách do Parlamentu České republiky, se v případě voleb do Evropského parlamentu předpokládá, že Ministerstvo vnitra bude nově projednávat a registrovat podané kandidátní listiny. Vzhledem k tomu, že území České republiky je jedním volebním obvodem, je vhodné, aby registraci prováděl ústřední správní úřad. Podané kandidátní listiny a související volební dokumentaci bude Ministerstvo vnitra archivovat.

Další nové úkoly Ministerstva vnitra vyplývají z jeho postavení komunikační centrály České republiky a týkají se tudíž zajištění výměny informací o voličích a kandidátech mezi Českou republikou (až po stupeň obecních úřadů) a ostatními členskými státy Evropské unie.

Význam úkolů Ministerstva vnitra jako komunikační centrály České republiky spočívá v tom, že jejich splněním dojde k zamezení dvojího hlasování v týchž volbách do Evropského parlamentu, a to jak u občanů ČR, kteří mají bydliště v jiném členském státě, tak i u občanů jiných členských států, kteří mají pobyt na území České republiky. Je třeba upozornit, že plnění výše uvedených úkolů Ministerstvem vnitra není jedinou zárukou neumožnění dvojího hlasování, úprava ostatních členských států rovněž respektuje zákaz dvojího hlasování a výkon volebního práva při volbách do Evropského parlamentu na svém území právně ošetřuje. Ministerstvo vnitra rovněž zajišťuje výměnu informací podle Čl. 13 Směrnice za účelem zamezení dvojí kandidatury v týchž volbách.

K § 10

Ustanovení upravuje činnost Ministerstva zahraničních věcí při volbách do Evropského parlamentu konaných na území České republiky. Ta spočívá v obdobných úkolech jako v případě voleb do Parlamentu České republiky, podle kterého je třeba ve lhůtě a postupy podle tohoto zákona prověřit případné duplicity. Vedení zvláštních seznamů voličů u zastupitelských a konzulárních úřadů tak, aby voliči – státní občané České republiky s bydlištěm v zahraničí - nebyli zapsáni jak ve zvláštním seznamu voličů, tak ve stálém seznamu voličů vedeném na území České republiky.

Předpokládá se, že voliči s bydlištěm v cizině, pokud nebudou chtít volit zástupce do Evropského parlamentu v místě pobytu, budou moci volit zástupce obyvatel České republiky pouze na území České republiky, a to s voličským průkazem. Lze proto plně využít úpravu vedení zvláštních seznamů voličů platnou pro volby do Senátu Parlamentu České republiky.

K § 11

V tomto ustanovení jsou upraveny některé úkoly zastupitelských úřadů při volbách do Evropského parlamentu.

Hlasování při volbách do Evropského parlamentu na zastupitelských úřadech neprobíhá, zvláštní seznamy voličů zastupitelské úřady vedou podle zákona o volbách do Parlamentu České republiky s tím, že pokud chce občan České republiky využít svého práva volit v členském státě svého původu – tedy v České republice, požádá zastupitelský úřad o vydání voličského průkazu. Tyto občany zastupitelský úřad o výše nastíněném způsobu využití jejich volebního práva na území České republiky informuje.

Další úkoly zastupitelského úřadu při volbách do Evropského parlamentu jsou obsaženy v jiných ustanoveních návrhu zákona, např. v § 32, který hovoří o informování voličů.

K § 12

Ustanovení upravuje úkoly Českého statistického úřadu při volbách do Evropského parlamentu.

Český statistický úřad vypracovává závazný systém zjišťování a zpracování výsledků voleb do Evropského parlamentu a zajišťuje vyhotovení příslušného programového vybavení pro účely zpracování a poskytování výsledků voleb. Český statistický úřad dále zejména zpracovává celkové výsledky voleb do Evropského parlamentu, podklady pro zápis Státní volební komise a předává je neprodleně Státní volební komisi, provádí školení zaměstnanců Českého statistického úřadu pověřených zjišťováním a zpracováním výsledků voleb do Evropského parlamentu; předává souhrnné informace o výsledcích voleb v písemné formě politickým stranám, politickým hnutím a koalicím.

Úkoly Českého statistického úřadu a jeho zaměstnanců se v podstatě po technické stránce neliší od jeho úkolů při volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.

Ustanovení rovněž taxativně vymezuje, které úkoly při volbách do Evropského parlamentu může provést pouze zaměstnanec Českého statistického úřadu, který k tomu má pověření podle návrhu zákona.

K § 13

Ustanovení upravuje činnost krajského úřadu při volbách do Evropského parlamentu.

Krajský úřad bude jako volební orgán zejména zajišťovat organizačně a technicky přípravu, průběh a provedení voleb v kraji, informovat starosty o registraci kandidátních listin a poskytovat jim adresy zmocněnců politických stran, politických hnutí a koalic, jejichž kandidátní listiny byly zaregistrovány, podílet se na distribuci volebních tiskopisů tištěných centrálně, provádět kontrolu průběhu hlasování a sčítání hlasů ve volebních místnostech, zabezpečovat telefonní spojení pro každou volební místnost, řešit stížnosti na organizačně technické zabezpečení voleb v kraji za podmínek daných zákonem a projednávat přestupky a jiné správní delikty na úseku volební kampaně podle připravovaného zákona.

Krajský úřad je volebním orgánem, který je při volbách do Evropského parlamentu důležitým mezičlánkem mezi Ministerstvem vnitra, pověřenými obecními úřady a obecními úřady. V zákoně o volbách do Parlamentu ČR mezi volebními orgány ještě krajský úřad nefiguroval, řada úkolů, které se mu přisuzují, spočívala na okresních úřadech (např. projednávání přestupků a jiných správních deliktů na úseku voleb).

Případné pokyny krajského úřadu při kontrole ve volební místnosti jsou, s výjimkou pokynů směřujících k postupu při zjišťování výsledků hlasování, pro okrskovou volební

komisi závazné. Drobné nedostatky odstraní okrsková volební komise na místě ihned. V případě zjištění závažných nedostatků dá krajský úřad k jejich odstranění pokyn okrskové volební komisi a je-li to nutné, zajistí přerušování hlasování ve volební místnosti na nezbytnou dobu.

Z předchozího ustanovení (§ 7) vyplývá, že činnosti krajského úřadu v zákoně uvedené může vykonávat pouze zaměstnanec kraje zařazený do krajského úřadu, který získal podle úpravy v některém z volebních zákonů osvědčení o odborné volební způsobilosti.

K § 14

Ustanovení upravuje činnost pověřeného obecního úřadu při volbách do Evropského parlamentu.

Pověřený obecní úřad bude zajišťovat místnosti a pomocné prostředky pro činnost pracoviště Českého statistického úřadu při přejímce, kontrole a zpracování zápisů přebíraných od okrskových volebních komisí; pověřený obecní úřad je jako v případě dalších voleb tzv. přebíracím místem, kde do systému zpracování vstupují výsledky hlasování z jednotlivých volebních okrsků. K tomuto účelu rovněž spolupracuje s Českým statistickým úřadem na zajištění potřebných pracovních sil a technických zařízení. Pověřený obecní úřad je zároveň orgánem příslušným k projednání přestupku spočívajícího ve dvojím zápisu v seznamu voličů (§ 62 odst. 1).

K § 15 a § 16

Tato ustanovení upravují úkoly obecního úřadu a starosty při volbách do Evropského parlamentu.

Obecní úřad povede seznam pro volby do Evropského parlamentu, zajistí pro okrskové volební komise volební místnosti, potřebné pracovní síly a pomocné prostředky, vydává voličské průkazy, řeší stížnosti na organizačně technické zabezpečení voleb na úrovni volebního okrsku, uschovává volební dokumentaci.

Předpokládané úkoly obecního úřadu a starosty téměř odpovídají úkolům stanoveným pro všechny ostatní druhy voleb, které jsou již v České republice právem upraveny.

Klíčovou změnou v úkolech obecního úřadu však je nový úkol, jehož obsahem je zaslání informace o přihlášení se občana jiného členského státu do seznamu pro volby do Evropského parlamentu vedeného tímto obecním úřadem komunikační centrále jiného členského státu, jehož je žadatel státním občanem. Seznam komunikačních centrál jiných členských států poskytne obecním úřadům prostřednictvím krajských úřadů Ministerstvo vnitra. Veškeré další potřebné údaje získá obecní úřad z podkladů, které musí žadatel o zápis do seznamu pro volby do Evropského parlamentu spolu s žádostí obecnímu úřadu předložit.

K § 17

Mezi volební orgány se při volbách do Evropského parlamentu nově řadí rovněž starosta stojící v čele pověřeného obecního úřadu a ředitel krajského úřadu. O jejich úkolech při volbách do Evropského parlamentu hovoří toto ustanovení.

Nezajistí-li starosta a místostarosta úkoly stanovené připravovaným zákonem nebo není-li starosta a místostarosta zvolen, bude v obci plnit úkoly stanovené zákonem, a to i po stanovené lhůtě, starosta stojící v čele pověřeného obecního úřadu. Pokud tak starosta stojící v čele pověřeného obecního úřadu neučiní nebo pokud starosta pověřeného obecního úřadu sám neplní úkoly, které mu vyplývají z návrhu zákona jako starostovi obce, musí výše zmíněné úkoly zajistit subsidiárně ředitel krajského úřadu. Pokud není starosta stojící v čele pověřeného obecního úřadu anebo ředitel krajského úřadu přítomen, zajišťují jejich úkoly na úseku voleb jejich zástupci – v případě starosty pověřeného obecního úřadu jde o místostarostu a v případě ředitele krajského úřadu jde o osobu, která je určena k jeho zastupování.

V hlavním městě Praze má postavení ředitele krajského úřadu ředitel Magistrátu hlavního města Prahy, jak to vyplývá ze zákona o hlavním městě Praze (zákon č. 131/2000 Sb., v platném znění) a jak je uvedeno i v tomto návrhu zákona v § 7.

V dosavadních volebních zákonech náleželo plnění shora zmíněné subsidiární povinnosti při jiných druhích voleb přednostovi okresního úřadu.

K § 18 a § 19

Ustanovení upravují úkoly a způsob sestavování okrskových volebních komisí při volbách do Evropského parlamentu. Ustanovení rovněž upravují vznik a zánik členství v okrskových volebních komisích.

Kompetence a sestavování okrskových volebních komisí jsou v podstatě shodné s vymezením v zákoně o volbách do Parlamentu České republiky. Zapisovatelem okrskové volební komise pro volby do Evropského parlamentu může však být pouze občan České republiky nebo cizinec, který bude úředníkem územního samosprávného celku podle připravovaného zvláštního zákona. Toto opatření souvisí s výkonem dané funkce, která předpokládá minimálně dobrou znalost českého jazyka v mluvené i psané formě. Tuto podmínku sice může splňovat i občan jiného členského státu, který není úředníkem územního samosprávného celku, ale v takovém případě by se jeho jmenování neobešlo bez přezkoušení a tudíž by vyvstaly další problémy – kdo je oprávněn přezkoušení provést, vystavit o tom osvědčení, atd.. Úředník územního samosprávného celku ovšem musí český jazyk ovládat, a proto i pokud jde o cizince, u něj přezkoušení není nutné.

Členem okrskové volební komise může občan jiného členského státu jinak být za stejných podmínek jako občan České republiky. Členství v okrskové volební komisi vzniká složením slibu, ke kterému občan jiného členského státu musí připsat vlastnoruční potvrzení, že textu slibu rozumí. Postup je zde podobný jako při uzavírání sňatku mezi cizincem a občanem České republiky na území České republiky, kdy obřad probíhá v českém jazyce.

Zapisovatel na prvním jednání okrskové volební komise vylosuje ze členů této komise předsedu a místopředsedu. Losování o tyto funkce proběhne i v případech, kdy se již za fungování okrskové volební komise tyto funkce uprázdní- např. předseda nebo místopředseda ze své funkce odstoupí. Postup při losování je v návrhu zákona obsažen.

Okrsková volební komise je usnášeníschopná, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jejích členů s právem hlasovat. Právo hlasovat mají všichni členové okrskové volební komise vyjma zapisovatele, který má pouze hlas poradní. Usnesení je přijato, vyslovila-li se pro ně nadpoloviční většina přítomných členů okrskové volební komise s právem hlasovat; z této zásady pak vyplývá i to, že při rovnosti hlasů se návrh pokládá za zamítnutý.

K § 20

Ustanovení zakotvuje povinnost Ministerstva vnitra zveřejnit v dostatečném časovém předstihu podmínky pro účast ve vyhlášených volbách do Evropského parlamentu, a to pro kandidaturu v těchto volbách.

Navržené ustanovení bylo nutné do návrhu zákona zařadit, neboť orgány Evropské unie velmi přísně hodnotí, jakým způsobem členské státy plní svoji informační povinnost vůči osobám oprávněným ve volbách do Evropského parlamentu volit a kandidovat.

K § 21

Ustanovení upravuje způsob, kterým se podávají kandidátní listiny, včetně lhůty, do které je možné je podat.

Zákon umožní podávat kandidátní listiny pro volby do Evropského parlamentu pouze politickým stranám, politickým hnutím anebo jejich koalicím. Zvolený systém odpovídá režimu poměrného zastoupení při volbách do zastupitelských sborů a respektuje volnou soutěž politických sil. Tento systém byl zvolen jako určité politické řešení, možnost, aby podávaly kandidátní listiny také skupiny voličů obdobně jako v jiných členských státech nebyla zakotvena.

Podle zásad vymezených ve Směrnici je nepřípustné kandidovat v týchž volbách vícekrát, ve vícero volebních obvodech. Tomu musí odpovídat i podmínky pro podávání kandidátních listin. Pro kontrolu případné vícenásobné kandidatury budou vycházet volební orgány z kandidátních listin podaných na území České republiky a prohlášení kandidáta připojeného ke kandidátní listině o tom, že je uveden pouze na jedné kandidátní listině.

Volebním obvodem pro volby do Evropského parlamentu je Česká republika, proto politická strana, politické hnutí nebo jejich koalice, mohou podat na území ČR pouze jednu kandidátní listinu, kandidát může být na území ČR uveden pouze na jedné kandidátní listině. V důsledku toho bude přijímat, projednávat a případně registrovat kandidátní listiny ústřední orgán státní správy a zároveň volební orgán s centrální působností, tedy Ministerstvo vnitra. Státní volební komise je orgánem, který dohlíží na korektní přípravu a průběh voleb, a proto by nebylo vhodné, aby se na volebních úkolech, na jejichž plnění dohlíží, sama podílela.

Ustanovení dále hovoří o nutnosti spolu s kandidátní listinou podat i potvrzení o složení příspěvku na volební náklady kandidujícím subjektem a zavádí pro tuto částku legislativní zkratku „příspěvek“. Předpokládaný příspěvek ve výši 15 000 Kč bude vrácen těm kandidujícím subjektům, kterým nebude ze zákonných důvodů zaregistrována kandidátní listina. Navrhovaná úprava finančního příspěvku kandidujících subjektů odpovídá úpravě zakotvené v novele zákona o volbách do Parlamentu České republiky (zákon č. 37/2002 Sb.), kde je ovšem, tato částka skládána v každém ze 14 volebních krajů, kde subjekt kandidátní listinu podá. Úroky z příspěvků a nevrácené příspěvky, jsou příjmem státního rozpočtu.

K § 22

Ustanovení obsahuje výčet náležitostí kandidátní listiny podané oprávněným subjektem (viz předchozí ustanovení) při volbách do Evropského parlamentu.

Náležitosti uváděné na kandidátní listině se vedle obvykle požadovaných údajů doplňují o údaje vyplývající ze Směrnice, které jsou nezbytné k identifikaci kandidáta i s ohledem na jeho členský stát původu. Požadované prohlášení má charakter čestného prohlášení a jeho obsah vyplývá ze Směrnice.

Ustanovení dále hovoří o nejvyšším počtu kandidátů, který může být uveden na jedné kandidátní listině. Tento počet představuje součet mandátů, které budou České republice přiděleny a jedné třetiny těchto mandátů pro případné náhradníky. V případě zániku mandátu tedy bude moci nastoupit náhradník.

Úprava, která se týká zmocněnce kandidující politické strany, politického hnutí nebo koalice, odpovídá dosavadní známé úpravě problematiky. Výjimkou je úprava postupu při odvolání zmocněnce – zde návrh zákona výslovně stanoví, že náhradník zmocněnce politické strany, politického hnutí nebo koalice, byl-li navržen, se stává zmocněncem subjektu, který ho navrhl, okamžikem doručení písemného odvolání zmocněnce Ministerstvu vnitra.

K § 23

Ustanovení upravuje postup při projednávání kandidátních listin a při rozhodování a jejich registraci.

Vzhledem k tomu, že se na postup podle tohoto návrhu zákona, s výjimkou projednání přestupku či správního deliktu, nevztahuje správní řád, je třeba podrobně upravit procesní ustanovení týkající se rozhodování o registraci kandidátních listin přímo v zákoně o volbách do Evropského parlamentu. Návrh zákona vychází z toho, že kandidaturu mohou podávat všechny oprávněné subjekty formou kandidátní listiny. Zaregistrování kandidátní listiny opravňuje k tisku hlasovacích lístků. Hlasovací lístky pro jeden kandidující subjekt budou mít stejné číselné označení, vylosované Státní volební komisí, na celém území České republiky. Vylosovaná čísla budou zveřejněna jak v tisku, tak způsobem umožňujícím dálkové připojení (na Internetu) a kromě toho je sdělí předseda Státní volební komise kandidujícím subjektům prostřednictvím zmocněnců.

Ministerstvo vnitra jako orgán, který provádí registraci, posoudí úplnost a bezvadnost podaných kandidátních listin; v případě, že zjistí nedostatky, je dána možnost kandidujícímu subjektu, aby takovéto vady ve stanovené lhůtě odstranil. Tato lhůta je stanovena v návrhu zákona a její určení vychází z úpravy dané platným zákonem o volbách do Parlamentu České republiky. Návrh zákona upravuje i důvody, pro které Ministerstvo vnitra jako registrační volební orgán musí kandidáta z kandidátní listiny vyškrtnout.

Zákonná úprava je v tomto případě nutná – nelze zde připustit tzv. „volnou úvahu“. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ve věci registrace kandidátních listin podle návrhu zákona podléhá soudnímu přezkumu. Soud přitom postupuje podle soudního řádu správního (zákon č. 152/2002 Sb.).

Vyhoví-li soud návrhovateli, musí Ministerstvo vnitra kandidátní listinu zaregistrovat nejpozději 20 dnů přede dnem voleb.

K § 24

Ustanovení upravuje formu a způsob vzdání se či odvolání kandidatury při volbách do Evropského parlamentu.

U vzdání se kandidatury kandidátem se navrhuje lhůta, ve které je možné prohlášení o vzdání se kandidatury doručit příslušnému volebnímu orgánu, aby tento úkon byl právně relevantní (do 48 hodin před zahájením voleb).

Vzdání se nebo odvolání kandidatury má jiné účinky, je-li učiněno před registrací kandidátní listiny (dále jen „registrace“) nebo až po registraci. Před registrací může ještě volební orgán, který kandidátní listinu přezkoumává, po vzdání se nebo odvolání kandidatury změnit označení pořadí kandidátů na kandidátní listině posunutím číselné řady.

Registrující volební orgán rovněž zajistí prostřednictvím dalších volebních orgánů informování voličů o vzdání se nebo odvolání kandidatury.

K § 25

Ustanovení řeší situaci, kdy dojde k pozastavení činnosti nebo přímo ke zrušení kandidující politické strany (nebo politického hnutí) v době po zaregistrování její (nebo jeho) kandidátní listiny. Dojde-li k takovéto situaci, řeší ji svým postupem při zpracování výsledků voleb Český statistický úřad.

K § 26

Ustanovení upravuje formální i obsahové náležitosti hlasovacího lístku při volbách do Evropského parlamentu.

Tisk hlasovacích lístků zajistí Ministerstvo vnitra. Vzhledem ke zvolenému systému poměrného zastoupení se budou hlasovací lístky tisknout pro každý kandidující subjekt samostatně.

Pro tisk hlasovacího lístku platí, že se u kandidátů uvádí rozsah údajů jako na kandidátní listině (bez příloh). Vzhledem k tomu, že jde o volby do Evropského parlamentu, kde je pasivní volební právo přiznáno i státním občanům jiných členských států Evropské unie, navrhuje se údaje o kandidátovi rozšířit o údaj o jeho státním občanství.

Hlasovací lístky pro všechny kandidující subjekty musí být vytištěny písmem téhož druhu a stejné velikosti, na papíru téže barvy, jakosti a týchž rozměrů – musí mít stejnou formu. Je tomu tak proto, aby odlišnost ve formě nepůsobila na rozhodování voličů. Včasné dodání hlasovacích lístků zajišťuje jako v případě ostatních druhů voleb starosta. Ustanovení o zřejmých tiskových chybách je tradiční součástí volebních předpisů – mezi zřejmé tiskové chyby patří zejména překlepy; posuzovat zřejmost tiskových chyb je však nutné případ od případu. Informace o chybách, kterou musí volební orgány vyvěsit ve volebních místnostech, je v případě voleb do Evropského parlamentu nutno vyvěsit nejen v českém jazyce, ale též v pracovních jazycích ve smyslu návrhu zákona (v anglickém, francouzském a německém).

Správnost údajů na hlasovacím lístku může před vytištěním ve lhůtě dané návrhem zákona ověřit zmocněnec kandidujícího subjektu.

K § 27 a § 28

Ustanovení určuje, že pro každé volby do Evropského parlamentu je obecním úřadem sestavován jeden seznam voličů pro volby do Evropského parlamentu. Úprava vychází z potřeby zohlednit různé kategorie voličů a různé druhy jejich seznamů. V zájmu

zjednodušení a zpřehlednění úpravy voleb do Evropského parlamentu zavádí jeden seznam voličů.

Základní postup vedení tohoto seznamu upravuje zákon, podrobné úkoly jednotlivých volebních orgánů stanoví prováděcí předpis v souladu se zmocňovacím ustanovením obsaženým v § 70 návrhu zákona.

K § 29

Ustanovení formuluje náležitosti žádosti o zápis do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu. Ta se de facto týká pouze občanů jiných členských států a musí obsahovat náležitosti požadované Směrnicí (čl. 9 odst. 2) pro zápis do volební evidence v členském státě pobytu. Vzhledem ke způsobu sestavování seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu je u žádosti o zápis do tohoto seznamu vyžadován poněkud jiný režim u osob, které jsou již vedeny v dodatku stálého seznamu voličů vedeném obecním úřadem podle zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a změně některých zákonů.

Ustanovení zakotvuje také povinnost obecního úřadu informovat žadatele o tom, jak byla jeho žádost vyřízena; v případě odmítnutí zápisu má žadatel možnost domáhat se nápravy u soudu podle § 55 návrhu zákona.

K § 30

Ustanovení upravuje podmínky a způsob vystavení voličského průkazu a stanoví, k čemu tento průkaz svého držitele opravňuje. Mimo jiné voličský průkaz umožní hlasování osobám, které by jinak v důsledku toho, že se v době mezi čtyřicátým a druhým dnem přede dnem voleb přestěhují, přišly o možnost výkonu svého volebního práva.

K § 31

Ustanovení upravuje okamžik předání výpisu ze seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu okrskovým volebním komisím a jeho obsah tak, aby i okrskové volební komise byly informovány o důvodech vyškrtnutí z tohoto seznamu pro případ, že by se volič přesto do volební místnosti dostavil.

K § 32

Starosta zajistí informování voličů o době a místě konání voleb v obci, zajistí distribuci hlasovacích lístků voličům, bude plnit úkoly při ustavení a svolání okrskové volební komise, poskytne každé politické straně, politickému hnutí a koalici, jejichž kandidátní listina byla zaregistrována, informace o počtu a sídle volebních okrsků zveřejněním na úřední desce. V charakteru oznámení se musí projevit také skutečnost, zda v obci žije více než 10 % obyvatel, hlásících se k jiné národnosti než české; pak se oznámení pro voliče tiskne i v jazyce této národnostní menšiny.

Informování potenciálních voličů ze zahraničí patří mezi úkoly zastupitelského úřadu, na což toto ustanovení odkazuje. Informační leták o způsobu hlasování ve volbách do

Evropského parlamentu, a to v jazycích všech členských států Evropské unie, bude k dispozici voličům u volebních orgánů, tj. před volbami u krajských a obecních úřadů a ve dny voleb ve volebních místnostech. Toto nové opatření je rovněž důsledkem přísného posuzování toho, jak členské státy plní svou informační povinnost podle Směrnice, ze strany orgánů Evropské unie.

K § 33

Ustanovení upravuje náležitosti volební místnosti při volbách do Evropského parlamentu.

Vybavení volební místnosti pro volby do Evropského parlamentu se bude lišit od jiných druhů voleb v otázce použité symboliky. Na budově, v níž se volební místnost nachází, bude kromě státní vlajky České republiky třeba vyvěsit i vlajku Evropské unie. Parametry pro řádné ztvárnění symboliky Evropské unie vyplývají z práva ES a jsou mimo jiné dostupné na <http://eur-op.eu.int/code/en/en-5000100.htm>.

Další změnu si zřejmě vyžádá úprava vzorových hlasovacích lístků. Vzhledem k tomu, že na území České republiky mají právo hlasovat i občané jiných členských států EU, bude nutné vzory hlasovacích lístků vyvěsit také v pracovních jazycích EU, kterými jsou pro účely tohoto zákona angličtina, francouzština a němčina. Stejný problém se dotkne, a to ještě v širším rozsahu, také informačních letáků pro voliče.

Vybavení volební místnosti při souběhu voleb do Evropského parlamentu s jiným druhem voleb konaných na území České republiky si vyžádá určité odlišnosti, které speciálně upravují další ustanovení tohoto návrhu zákona, na která se buď v rámci tohoto ustanovení odkazuje nebo která jsou přímo jeho součástí.

K § 34

Ustanovení upravuje postup, jakým se zahajuje hlasování při volbách do Evropského parlamentu.

Předseda okrskové volební komise prohlásí hlasování za zahájené až poté, co se přesvědčí o vybavení volební místnosti všemi nezbytnými náležitostmi podle zákona a o tom, že volební schránky jsou prázdné. Tuto kontrolu provádí před ostatními členy okrskové volební komise.

K § 35

Za pořádek ve volební místnosti a jejím bezprostředním okolí bude odpovídat předseda okrskové volební komise. Jeho pokyny k zachování pořádku a důstojného průběhu hlasování budou závazné pro všechny přítomné.

Předseda okrskové volební komise v případě nerespektování pokynů, které za účelem udržení pořádku ve volební místnosti vydal, spolupracuje například s obecní policií nebo státní policií ČR.

Předsedovi jsou při udržování pořádku ve volební místnosti nápomocni členové okrskové volební komise, v případě závažného narušení hlasování má okrsková volební komise k dispozici institut přerušování hlasování.

K § 36

Ustanovení shrnuje zásady hlasování platné pro volby do Evropského parlamentu.

Voliči hlasují osobně, zastoupení není přípustné. Volič po příchodu do volební místnosti prokáže svou totožnost a státní občanství České republiky platným občanským průkazem nebo cestovním, diplomatickým nebo služebním pasem České republiky, popř. s cestovním průkazem, nebo státní občanství jiného členského státu, cestovním dokladem a kopií dokladu, který obsahuje adresu místa hlášeného pobytu na území České republiky. Po záznamu do výpisu ze seznamu pro volby do Evropského parlamentu obdrží od okrskové volební komise prázdnou úřední obálku. Na žádost voliče mu okrsková volební komise dodá za chybějící, škrtané nebo jinak označené hlasovací lístky jiné.

Neprokáže-li volič svou totožnost a státní občanství České republiky nebo, jde-li o občana jiného členského státu, státní občanství tohoto státu a že má pobyt na území ČR, nebude mu hlasování umožněno.

Totožnost a státní občanství ČR volič prokazuje předložením příslušných platných dokladů v souladu se zákonem č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech nebo podle zákona č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o cestovních dokladech) – tedy prakticky předložením svých dokladů, které jsou v ustanovení zahrnuty pod legislativní zkratku „cestovní pas“ anebo občanského průkazu. Legislativní zkratka „cestovní pas“ byla zavedena proto, aby bylo hlasování ve volbách do Evropského parlamentu umožněno i těm občanům České republiky, kteří jsou voliči podle zákona, kteří však z jakéhokoliv důvodu nejsou držiteli cestovního pasu, ale pouze pasu diplomatického, služebního nebo cestovního průkazu. Vychází se přitom z úpravy navržené v novele zákona o volbách do Parlamentu České republiky, která byla uveřejněna pod č. 37/2002 Sb.. Cestovní doklady zahrnuté pod zmíněnou legislativní zkratku mají stejnou průkazní hodnotu – všechny rovnocenně prokazují totožnost a státní občanství držitele. Výčet dokladů, který legislativní zkratka „cestovní pas“ zahrnuje není totožný s výčtem dokladů, pro které zvláštní zákon zavedl zkratku „cestovní doklad“, a proto není možné pouze na tento zvláštní zákon (zákon o cestovních dokladech) odkázat.

Kategorie voličů – občanů jiného členského státu samozřejmě v otázce dokladů o totožnosti výše uvedeným právním předpisům nepodléhá. I občan jiného členského státu však musí okrskové volební komisi prokázat svoji totožnost, státní občanství a zápis v evidenci obyvatel.

Volič, který se dostavil do volební místnosti s voličským průkazem, je povinen tento průkaz odevzdat okrskové volební komisi, ta jej přiloží k výpisu ze seznamu pro volby do Evropského parlamentu. Jinému voliči, který není zapsán ve výpisu ze seznamu pro volby do Evropského parlamentu okrsková volební komise hlasování neumožní.

V prostoru určeném pro úpravu hlasovacích lístků nesmí být nikdo přítomen zároveň s voličem, a to ani člen okrskové volební komise. S voličem, který nemůže sám upravit hlasovací lístek pro tělesnou vadu anebo nemůže číst nebo psát, může být v prostoru určeném pro úpravu hlasovacích lístků přítomen jiný volič, nikoliv však člen okrskové volební komise, a hlasovací lístek za něho upravit a vložit do úřední obálky. Požadavek, aby se volič odebral vykonat své volební právo za plentu, vyplývá z principu tajnosti hlasování. Ze stejného principu vychází i zásada, že v prostoru určeném pro úpravu hlasovacího lístku (za plentou) nesmí být nikdo přítomen zároveň s voličem.

K § 37

Ustanovení upravuje způsob hlasování při volbách do Evropského parlamentu.

Způsob hlasování je shodný s úpravou hlasování v zákoně o volbách do Parlamentu České republiky.

Po obdržení úřední obálky, popřípadě hlasovacích lístků, vstoupí volič do prostoru určeného k úpravě hlasovacích lístků. Voliči, který se neodebral do prostoru určeného pro úpravu hlasovacích lístků, okrsková volební komise hlasování neumožní.

Způsob hlasování odpovídá především zásadě tajnosti hlasování. Stejně tak jako při úpravě hlasovacího lístku za plentou může handicapovanému voliči pomoci jiný volič, ne však člen okrskové volební komise, i při vzhazování úřední obálky do volební schránky.

K § 38

Ustanovení upravuje postup při přerušení hlasování, formu a důvody přerušení hlasování. Ustanovení o přerušení hlasování je koncipováno shodně s úpravou danou zákonem o volbách do Parlamentu ČR. Ustanovení také zakotvuje nutnost provést opatření nezbytná při přerušení hlasování i po ukončení hlasování prvního dne voleb. Jelikož se volby podle tohoto návrhu zákona mají konat ve dvou dnech, je ukončení hlasování v první den voleb de facto zvláštní formou institutu přerušení hlasování.

Opatření nutná u institutu přerušení hlasování musí okrsková volební komise rovněž učinit po ukončení hlasování druhého dne voleb na dobu než se vrátí v souladu s čl. 9 odst. 2 evropského volebního zákona sčítat hlasy odevzdané ve volbách do Evropského parlamentu.

Návrh zákona také zakotvuje postup, který je třeba dodržet, pokud jsou volební dokumentace a volební schránky mezi prvním a druhým dnem voleb soustředěny na jednom místě, což se v praxi děje zejména za účelem ostrahy výše uvedených volebních materiálů v dané době.

K § 39

Ustanovení upravuje možnost, aby Ministerstvo vnitra a krajský úřad ve dnech voleb provedly, a to jak při hlasování tak při sčítání hlasů, kontrolu ve volební místnosti. Ustanovení však zároveň vylučuje, aby Ministerstvo vnitra a krajský úřad svými pokyny při této kontrole mohly zasahovat do sčítání hlasů a do celkového zpracovávání výsledku hlasování v okrsku.

K § 40

Ustanovení upravuje okolnosti a formu ukončení hlasování.

Hlasování prohlašuje za ukončené předseda okrskové volební komise. Poté okrsková volební komise zabezpečí volební místnost stejně jako při přerušení hlasování a jakmile se na

území Evropské unie uzavře poslední volební místnost, začne sčítat hlasy. Tento postup vyplývá z Čl. 9 odst. 2 evropského volebního zákona.

Předsedy okrskových volebních komisí bude o uzavření poslední volební místnosti informovat Ministerstvo vnitra prostřednictvím krajských úřadů - stane se tak na základě informace odpovědného orgánu (komunikační centrály) toho členského státu, kde hlasování do Evropského parlamentu končí nejpozději. Tato informace je navíc de facto známa již před vyhlášením voleb do Evropského parlamentu (podle platných právních úprav voleb do Evropského parlamentu v jednotlivých členských státech, končí hlasování nejpozději ve 22.00 hodin v neděli např. ve Francii a v Itálii).

Potvrzení ze strany komunikační centrály je tedy spíše formální a je tím ponechána možnost řešit situaci, kdy by v legislativě členských států došlo ke změně doby hlasování. Navíc např. v Rakousku kde se rovněž do Evropského parlamentu volí v neděli, není časové rozpětí hlasování striktně určeno a každá obec si ho stanoví sama podle své potřeby, a je tedy teoreticky možné, že některá obec si ho stanoví až do 24.00 hodin v neděli.

K § 41

Sčítání mohou být přítomny pouze osoby, u kterých to tento návrh zákona předpokládá. Návrh zákona počítá s možností přítomnosti volebních pozorovatelů, a to nejen při aktu sčítání hlasů. Tyto osoby ovšem sčítání pouze pozorují, nejsou oprávněny do něj jakkoliv zasahovat nebo dávat členům okrskové volební komise pokyny ani pomáhat při sčítání odevzdaných hlasů.

K § 42

Ustanovení upravuje postup okrskové volební komise při sčítání hlasů.

Postup okrskové volební komise při posuzování platnosti a sčítání hlasů se pro jednotlivé druhy voleb nemění. Kromě volebních zákonů postup okrskových volebních komisí popisuje rovněž závazný systém zjišťování a zpracování výsledků hlasování stanovený Českým statistickým úřadem. Český statistický úřad se rovněž podílí na školení zapisovatelů i členů okrskových volebních komisí.

K § 43

Ustanovení řeší otázku platnosti hlasovacího lístku – jeho validitu posuzuje s konečnou platností okrsková volební komise.

Při posuzování hlasovacích lístků se ve prospěch politické strany, politického hnutí nebo koalice započtou i takové hlasovací lístky, na nichž budou jména kandidátů škrtnuta, změněna nebo dopsána. K takovým úpravám se nepřihlíží. Pokud volič dá na hlasovacím lístku přednostní hlas více než 2 kandidátům, započte se takový hlasovací lístek ve prospěch politické strany, politického hnutí nebo koalice; k přednostním hlasům se však nebude přihlížet.

Neplatné budou hlasovací lístky, které nebudou na předepsaném tiskopise, hlasovací lístky, které budou přetržené, a hlasovací lístky, které nebudou vloženy do úřední obálky. Poškození nebo přeložení hlasovacího lístku nebude mít vliv na jeho platnost, pokud budou z něho patrné potřebné údaje. Hlas voliče však bude neplatný, bude-li v úřední obálce několik hlasovacích lístků.

Neplatný bude rovněž hlas, který při souběhu voleb do Evropského parlamentu s jiným druhem voleb volič vhodí do jiné volební schránky, než která je pro volby do Evropského parlamentu určena a označena, jak to vyplývá ze speciálních ustanovení návrhu zákona pro souběh voleb do Evropského parlamentu s jiným druhem voleb. Důvod pro tento postup je jiný okamžik (čas) zjišťování výsledků voleb (sčítání hlasů odevzdaných ve volbách do Evropského parlamentu začíná později než sčítání hlasů u jiných druhů voleb).

K § 44

Ustanovení obsahuje všechny náležitosti zápisu o průběhu a výsledku hlasování, který vyhotovuje okrsková volební komise.

Ze zápisu musí být zřejmé rozhodné údaje potřebné pro statistické zpracování výsledků voleb, navíc jde o důležitý doklad o průběhu voleb v okrsku, který má velký význam pro případné soudní přezkoumání voleb. Proto je velmi důležité, aby byly připojeny i případné výhrady členů okrskové volební komise, kteří odmítli zápis podepsat.

Vzhledem k odpovědnosti Českého statistického úřadu za zjišťování výsledků voleb je v případě využití počítače nutno použít programového vybavení dodaného Českým statistickým úřadem.

K § 45

Ustanovení upravuje postup při předávání zápisu o průběhu a výsledku hlasování, který vyhotovila okrsková volební komise, Českému statistickému úřadu.

Vyhotovený zápis předává Českému statistickému úřadu předseda okrskové volební komise nebo pověřený člen okrskové volební komise. Doručí ho na sběrné stanoviště, kterým je pro všechny druhy voleb pověřený obecní úřad. Stejně jako v právní úpravě voleb do Parlamentu ČR i zde je dána možnost opravit případné chyby v zápisu, vyskytnou-li se při předávání, a to buď na místě nebo není-li to vzhledem k jejich povaze možné, v příslušné volební místnosti ve lhůtě dané návrhem zákona nebo v případě, že si oprava chyb vyžádá více času, ve lhůtě určené Českým statistickým úřadem.

Pokud Český statistický úřad obdrží bezchybný zápis okrskové volební komise o průběhu a výsledku hlasování, vydá o tom členovi okrskové volební komise, který zápis dodal, osvědčení ve formě počítačové sestavy obsahující tyto výsledky v podobě, jak byly předány do dalšího zpracování; zároveň vydá pokyn, že takováto okrsková volební komise může své zasedání ukončit.

K § 46

Ustanovení upravuje informování politických stran, politických hnutí a koalic, kterým byla ve volbách do Evropského parlamentu zaregistrována kandidátní listina, o výsledcích voleb.

Informování kandidujících subjektů o výsledcích voleb do Evropského parlamentu na území celé České republiky je jedním z prostředků veřejné kontroly celého průběhu voleb ze strany kandidujících subjektů.

K § 47

Ustanovení upravuje základní podmínky, za kterých kandidující subjekt postupuje při volbách do Evropského parlamentu do skrutinia.

Pro postup do skrutinia, v rámci kterého jsou kandidujícím subjektům přidělovány mandáty, se navrhuje pro volby v České republice obvyklá 5 % uzavírací klauzule pro všechny typy kandidujících subjektů. Integrační prvek v daném případě nezasahuje do poměrného systému takovou měrou, která by ho deformovala; v návrhu zákona žádné další integrační prvky nejsou navrhovány.

K § 48

Při skrutiniu se postupuje podle klasické d'Hondtovy metody volebního dělitele. Je tak zachována shoda s řešením, které obsahuje zákon o volbách do Parlamentu České republiky. Obdobně se upravuje i preferenční hlasování a jeho vliv na postup kandidátů oproti pořadí na kandidátní listině, uvedeném politickou stranou, politickým hnutím nebo koalici.

Zvolený systém poměrného zastoupení umožňuje nastupování náhradníků, a proto nemusí být zákonem upraven institut doplňovacích voleb.

K § 49

Ustanovení upravuje náležitosti zápisu o výsledku voleb, který vyhotovuje na základě údajů Českého statistického úřadu Státní volební komise.

Zápis Státní volební komise představuje souhrn nejdůležitějších statistických údajů z konaných voleb, který členové Státní volební komise stvrzují svými podpisy, čímž tyto údaje osvědčují. Po podepsání tohoto zápisu Státní volební komise uveřejní celkové výsledky voleb – uveřejnění podle praxe v České republice probíhá v denním tisku (Hospodářské noviny) a den uveřejnění je dnem vyhlášení těchto výsledků – to je důležité pro následné počítání lhůt – např. v otázce ukončení činnosti okrskových volebních komisí a při soudním přezkumu.

Ke způsobu uveřejnění zápisu Státní volební komise a celkových výsledků voleb je třeba uvést, že dosavadní shora uvedená praxe nikdy nepůsobila problémy, a to ani z hlediska soudních přezkumů. Podle návrhu zákona bude Státní volební komise požadované údaje uveřejňovat nejen v denním periodickém tisku, ale rovněž způsobem umožňujícím dálkový přístup (na Internetu).

K § 50

Ustanovení zákona upravuje termín (patnáctý den po vyhlášení výsledku voleb Státní volební komisí), ve kterém bude ukončena celková činnost okrskových volebních komisí – nejedná se přitom o ukončení zasedání těchto komisí ve druhý den voleb, pro které dává

pokyn Český statistický úřad okrskovým volebním komisím individuálně a o kterém bylo pojednáno výše.

K § 51

Státní volební komise osvědčuje zvolení poslancem Evropského parlamentu. Poslanec Evropského parlamentu je na území České republiky zvolen okamžikem ukončení hlasování na území České republiky ve druhý den voleb. Mandát poslanci však podle evropského volebního zákona vzniká až na 1. schůzi nově zvoleného Evropského parlamentu. Postup Státní volební komise při vydávání předmětného osvědčení je obdobný jako při volbách do Parlamentu České republiky.

K § 52

Okamžik vzniku a zániku mandátu upravuje evropský volební zákon. Návrh zákona příslušná ustanovení pouze přebírá.

Upřádní-li se mandát buď podle ustanovení tohoto návrhu zákona nebo podle jiného právního předpisu České republiky, uvědomí o tom Státní volební komise neprodleně Evropský parlament.

Tento úkol Státní volební komise vyplývá přímo z Čl. 12 odst. 2 evropského volebního zákona.

K § 53

Ustanovení upravuje neslučitelnost funkce poslance Evropského parlamentu zvoleného na území České republiky s jinými funkcemi a úřady. Vymezení neslučitelnosti funkce poslance Evropského parlamentu s jinými veřejnými funkcemi se přebírá z evropského volebního zákona a z díky Ústavy ČR s dodatkem neslučitelnosti s funkcí ombudsmana (Veřejného ochránce práv, který je v českém právním řádu novým prvem). Právní úprava ES sice stanoví, že poslanec národního zastupitelského sboru může vykonávat

i funkci poslance Evropského parlamentu (může být nositelem tzv. dvojitého mandátu), avšak ponechává na vůli každého státu, zda tuto možnost využije či nikoliv (zákaz dvojitého mandátu uplatňují například Belgie a Španělsko). Navíc na základě informací představitelů Evropské komise se v Evropské unii projednává zákaz dvojitého mandátu v podobě, jak ho tento návrh zákona navrhuje, za účelem jeho právního zakotvení v právu ES. Legislativní přípravy k tomuto zákazu pokročily již tak daleko, že se otevřeně hovoří o zákazu dvojitého mandátu pro poslance Evropského parlamentu s plnou závazností pro všechny členské státy již od roku 2004.

Kromě toho návrh zákona zakotvuje zákaz dvojitého mandátu u poslanců a senátorů Parlamentu České republiky i proto, že jde o funkce časově značně náročné a proto není vhodné je kumulovat. Dále je třeba uvést, že otázka neslučitelnosti byla ve věcném záměru uvedena variantně a většina připomínkových míst v meziresortním připomínkovém řízení doporučila zakotvit neslučitelnost funkcí poslanců a senátorů Parlamentu České republiky s funkcí poslance Evropského parlamentu. V neposlední řadě je nezbytné upozornit na posun ve významu činnosti Evropského parlamentu od jeho vzniku do současnosti – Evropský parlament velmi posílil ve svých pravomocích v legislativním procesu Evropských

společenství a podílí se stále více na evropské normotvorbě. Z tohoto pohledu by měla být pro Českou republiku prioritou, aby byli poslanci zvolení v České republice na jednání Evropského parlamentu fyzicky přítomni a hájili zájmy České republiky při přípravě právních předpisů, kterými bude Česká republika posléze vázána.

Odstavec 1 obsahuje výčet funkcí a úřadů, se kterými je v současné době v rámci Evropské unie funkce poslance Evropského parlamentu neslučitelná. V odstavci 2 jsou pak uvedeny funkce, se kterými je mandát poslance Evropského parlamentu neslučitelný v rámci České republiky. V návrhu zákona je zohledněna možnost, že neslučitelnost s funkcí poslance Evropského parlamentu může stanovit i jiný zákon. Tím je myšlen pro futuro jakýkoliv zákon České republiky.

K § 54

Ustanovení řeší situaci, kdy se v průběhu funkčního období Evropského parlamentu uprázdní mandát poslance zvoleného na území České republiky.

Nástup náhradníků je třeba upravit zákonem, i zde ovšem může nastat případ, kdy mandát zůstane uprázdněn, a to v případě, kdy není náhradníka z téže kandidátní listiny nebo, pokud se jedná o kandidáta politické strany nebo politického hnutí, byl-li tento subjekt zrušen nebo byla-li pozastavena činnost tohoto subjektu. Náhradníkem je nezvolený kandidát, který obdržel největší počet preferenčních hlasů. Pokud žádný kandidát neobdržel preferenční hlasy, je rozhodné pořadí, ve kterém jsou uvedeni na kandidátní listině.

K § 55

Ustanovení umožňuje domáhat se nápravy chyb a nedostatků v seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu. V otázce soudního postupu se odkazuje na soudní řád správní.

K § 56 až § 58

K řízení ve věcech voleb do Evropského parlamentu bude příslušný Nejvyšší správní soud - bude rozhodovat soudní přezkumy ve věci rozhodnutí Ministerstva vnitra o registraci kandidátní listiny, ve věci platnosti volby kandidáta a následně i ve věci zániku mandátu poslance Evropského parlamentu.

V případě přezkumu zápisu do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu je ve smyslu obecných ustanovení navrhovaného soudního řádu správního příslušný krajský soud.

V soudním řízení ve výše zmíněných věcech i ve věci chyb a nedostatků v seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu se použijí příslušná ustanovení soudního řádu správního.

K § 59

Ustanovení upravuje pravidla volební kampaně při volbách do Evropského parlamentu. Tato úprava se nijak neliší od úpravy předmětné problematiky při volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Ustanovení hovoří i o poskytnutí vysílacího času kandidujícím subjektům v rámci volební kampaně v České televizi a v Českém rozhlasu – rozdělení zákonem přiděleného času je v dispozici televize a rozhlasu – termíny vysílání se však podle zákona určují losem.

K § 60

Nárok kandidátů na pracovní volno se navrhuje upravit tak, aby tito mohli v rámci volební kampaně prezentovat programy subjektů, za které do Evropského parlamentu kandidují. Na rozdíl od členů okrskových volebních komisí nemají kandidáti nárok na pracovní volno s náhradou mzdy.

K § 61

Navrhuje se upravit odměny pro členy okrskových volebních komisí při volbách do Evropského parlamentu; konkrétní výše a způsob úhrady bude stanoven prováděcím předpisem. Odkaz na pracovněprávní předpisy předpokládá novelizaci vyhlášky č. 18/1991 Sb., o jiných úkonech v obecném zájmu. Ustanovení dále zakotvuje nároky členů okrskových volebních komisí, kteří nejsou v pracovním poměru ani v poměru obdobném pracovnímu poměru, avšak jsou výdělečně činní. Výše odměny členů okrskových volebních komisí a způsob jejího vyplacení budou stanoveny prováděcí vyhláškou k zákonu. Předpokládá se, že členovi okrskové volební komise, který není v pracovním poměru ani v poměru obdobném pracovnímu poměru, avšak je výdělečně činný, bude příslušet paušální náhrada ušlého výdělku za dobu výkonu funkce člena okrskové volební komise.

K § 62

Ustanovení obsahuje úpravu dvou přestupků – v prvním odstavci jde o novou skutkovou podstatu přestupku postihující voliče, který by svým úmyslným zápisem do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu a zároveň do volební evidence v jiném členském státě porušil zásadu rovnosti volebního práva. Úmysl je naplněn už tím, že volič o tento zápis požádá, proto výslovné uvedení této podmínky (že jde o úmyslný úkon) je i přesto, že jde o přestupek, na který se vztahuje přestupkový zákon, nadbytečné.

Druhý přestupek se týká zveřejňování předvolebních a volebních průzkumů a jeho koncepce odpovídá úpravě známé již ze zákona o volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.

K § 63

Jiný správní delikt si zachovává stejnou koncepci jako v zákoně o volbách do Parlamentu ČR. Zachována byla jak skutková podstata deliktu, tak i sankce. Také odkaz na zvláštní právní předpis zůstává stejný – tímto předpisem je zákon č. 231/2001 Sb.,

o provozování rozhlasového a televizního vysílání. Jedinou odlišností je, že v tomto návrhu zákona není časově omezena možnost zahájit řízení o uložení pokuty, je zde pouze lhůta pro pravomocné ukončení řízení.

K § 64

Všechny druhy voleb na území České republiky probíhají ve stálých volebních okrscích nebo samostatných volebních okrscích v území vojenských újezdů, které jsou vytvořeny podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 491/2001 Sb.). To také umožňuje, aby pro všechny druhy voleb konané v České republice v tytéž dny byla v každém volebním okrsku zřízena jen jedna (společná) volební komise. V případě konání voleb do Evropského parlamentu, je okrsková volební komise vždy zřizována podle zákona o volbách do Evropského parlamentu, neboť ten obsahuje určitá speciální ustanovení o složení okrskové volební komise při tomto druhu voleb (viz zapisovatel). To, že členové takové komise plní více úkolů, a to podle několika různých volebních předpisů, se promítne v jejich finančním ohodnocení.

Navrhované ustanovení dále obsahuje celou řadu speciálních pokynů pro obecní úřad, starostu a okrskovou volební komisi, jak při souběhu voleb do Evropského parlamentu s jiným druhem voleb při plnění svých úkolů rádně postupovat – týká se to jejich úkolů při vybavování volební místnosti, při hlasování a při sčítání hlasů.

K § 65 a § 66

Jelikož je činnost volebních orgánů definována jako výkon státní správy, musí být výdaje spojené s volbami hrazeny ze státního rozpočtu. To platí i pro správní úřady, které nejsou volebními orgány a které mají v souvislosti s konáním voleb finanční výdaje.

Obdobně jako v případě jiných druhů voleb se navrhuje poskytnout politickým stranám, politickým hnutím a koalicím, které se zúčastní voleb do Evropského parlamentu, příspěvek na úhradu volebních nákladů. Za rozhodující bylo jako hranice stanoveno s ohledem na nálezy Ústavního soudu v obdobných případech 1 % počtu platných hlasů. Částka za hlas se navrhuje stanovit ve výši 30,- Kč.

K § 67

Ustanovení upravující počítání běhu lhůt je nezbytnou součástí volebního právního předpisu, neboť v něm je obsaženo množství lhůt určených jak podle dnů tak podle hodin a jejich striktní dodržení či nedodržení, umožňuje nebo znemožňuje výkon aktivního i pasivního volebního práva.

Jelikož tedy na dodržení lhůt závisí naplnění Listinou daného práva volit a být volen (podílet se svobodnou volbou svých zástupců na věcech veřejných, právo přístupu k veřejným funkcím), není možné, aby ustanovení zákona o počítání těchto lhůt mlčela, či aby o něm hovořila nejasně. Tím spíše, že lhůty dané tímto návrhem zákona nelze prodloužit ani prominout jejich zmeškání, neboť jde o lhůty hmotněprávní povahy.

Ustanovení o lhůtách je nezbytně nutné rovněž z toho důvodu, že na navrhovaný zákon (až na uvedené výjimky) se nevztahuje správní řád.

K § 68

V připravovaném zákonu je třeba přesně upravit, na která jeho ustanovení se bude subsidiárně vztahovat správní řád, (jde o řízení o přestupcích nebo o jiném správním deliktu).

K § 69

Jde o přechodné ustanovení návrhu zákona o volbách do Evropského parlamentu, které se uplatní zejména v situaci, kdy by Česká republika byla přijata do Evropské unie v krátké době před konáním voleb, a bylo by třeba již zabezpečovat některé z organizačně technických úkolů volebními orgány. (Další volby do Evropského parlamentu proběhnou v roce 2004).

K § 70

Ustanovení upravuje okruh problémů, které budou kromě zákona řešeny ještě v prováděcím právním předpisu, který bude k zákonu o volbách do Evropského parlamentu vydán.

Ve spolupráci s Českým statistickým úřadem stanoví Ministerstvo vnitra vyhláškou formu spolupráce správních úřadů při předávání podkladů z kandidátních listin pro vytvoření registrů a číselníků kandidátů a kandidujících politických stran, politických hnutí a koalic Českým statistickým úřadem a při kontrole správnosti údajů uváděných politickými stranami, politickými hnutími a koalicemi při podávání kandidátních listin, postup Státní volební komise při losování čísel pro označení hlasovacích lístků, postup obecních úřadů a krajských úřadů při úschově a archivaci hlasovacích lístků a ostatní volební dokumentace, vzor kandidátní listiny, hlasovacího lístku, voličského průkazu, osvědčení o zvolení, vzory tiskopisů pro zjišťování a zpracování výsledků hlasování ve volbách do Evropského parlamentu, vzory dalších dokumentů.

Prováděcí předpis by rovněž měl obsahovat postup při archivaci volebních materiálů a vzory těchto materiálů. Příprava těchto vzorů se neobejde bez spolupráce s Českým statistickým úřadem, který zpracovává model, podle kterého se vypočítávají resp. přidělují mandáty v tom kterém druhu voleb.

V dohodě s Ministerstvem financí stanoví Ministerstvo vnitra bližší podmínky způsobu složení a vrácení příspěvku na volební náklady.

V dohodě s Ministerstvem práce a sociálních věcí a s Ministerstvem financí stanoví Ministerstvo vnitra vyhláškou výši zvláštní odměny za výkon funkce člena okrskové volební komise, způsob její úhrady a výplaty.

K § 71

Ustanovení obsahuje návrh změny zákona o volbách do Parlamentu České republiky tak, aby byl zajištěn soudní přezkum ve věci chyb a nedostatků ve zvláštních seznamech voličů.

K § 72

Ustanovení obsahuje návrh změny tzv. kompetenčního zákona (zákon č. 2/1969 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Jde o doplnění, resp. rozšíření, kompetencí Ministerstva vnitra a Ministerstva zahraničních věcí v souvislosti s volbami do Evropského parlamentu.

K § 73

Podle práva ES musí každý stát ucházející se o členství v Evropské unii ke dni svého vstupu do Evropské unie zajistit účinnost právních předpisů upravujících klíčové otázky fungování tohoto státu v rámci Společenství. Vstup České republiky do Evropské unie se předpokládá k 1. lednu 2003, a proto je k tomuto datu stanovena i účinnost navrhovaného zákona.

V Praze dne 11. září 2002

předseda vlády
PhDr. Vladimír Š p i d l a, v. r.

1. místopředseda vlády a ministr vnitra
Mgr. Stanislav G r o s s, v. r.

